

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia ... r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – Funduszu Sprawiedliwości

Na podstawie art. 43 § 19 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2025 r. poz. 911 i 1423) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 września 2017 r. w sprawie Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – Funduszu Sprawiedliwości (Dz. U. z 2025 r. poz. 1298) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 1 pkt 3–7 otrzymują brzmienie:
 - „3) warunki i tryb udzielania przez Ministra Sprawiedliwości, zwanego dalej „Dysponentem”, dotacji z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, podmiotom, w tym w szczególności tryb przeprowadzania otwartego konkursu ofert, kryteria oceny oferty i tryb zawierania umów na realizację powierzonych zadań;
 - 4) warunki finansowania wydatków, o których mowa w art. 43 § 8 pkt 1a–1e, 2a i 4 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2025 r. poz. 911 i 1423), zwanej dalej „ustawą”, tryb składania wniosków oraz przekazywania środków;
 - 5) szczegółowe zadania, na które przeznaczane są środki z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, zwanego dalej „Funduszem”;
 - 6) sposób wykorzystywania i rozliczania środków Funduszu, w tym wzór i terminy składania przez podmioty kwartalnych informacji;
 - 7) szczegółowe zasady gospodarki finansowej Funduszu.”;
- 2) § 2–4 otrzymują brzmienie:

„§ 2. 1. Podstawę realizacji zadań Dysponenta stanowią trzy Programy Funduszu:

 - 1) Program Pomocy Osobom Pokrzywdzonym obejmujący zadania, o których mowa w art. 43 § 8 pkt 1, 1a–1d, 2a i 4 ustawy;

2) Program Przeciwdziałania Przyczynom Przystępczości obejmujący zadania, o których mowa w art. 43 § 8 pkt 1c, 1e i 4 ustawy;

3) Program Pomocy Postpenitencjarnej obejmujący zadania, o których mowa w art. 43 § 8 pkt 2, 3 i 4 ustawy.

2. Każdy Program Funduszu zawiera w szczególności informacje o:

- 1) rodzaju zadań planowanych do zakontraktowania i realizacji;
- 2) zadaniach, których realizacja jest kontynuowana;
- 3) wysokości środków przeznaczonych na realizację zadań oraz środków na ich kontynuację;
- 4) warunkach zlecenia oraz realizacji zadań;
- 5) harmonogramie działań niezbędnych do zakontraktowania zadań, o których mowa w pkt 1.

3. Dysponent może zmienić każdy Program Funduszu, w szczególności może zwiększyć wysokość środków, o których mowa w ust. 2 pkt 3.

4. W przypadku zmniejszenia rzeczywistych przychodów Funduszu w stosunku do założonego planu, Dysponent może zmniejszyć wysokość środków przeznaczonych na realizację Programu Funduszu lub ogłosić jego zamknięcie.

5. Każdy Program Funduszu oraz decyzje Dysponenta, o których mowa w ust. 3 i 4, ogłasza się w Biuletynie Informacji Publicznej.

6. Dysponent ogłasza każdy Program Funduszu na nie więcej niż 3 lata budżetowe.

7. Termin realizacji zadań nie może być dłuższy niż 3 lata budżetowe.

§ 3. Powierzenie realizacji zadań określonych w każdym Programie Funduszu następuje w drodze naboru wniosków lub otwartego konkursu ofert.

§ 4. Dysponent przekazuje środki na realizację zadań w szczególności w formie dotacji celowej udzielonej z Funduszu, zwanej dalej „dotacją”.”;

3) po § 4 dodaje się § 4a–4b w brzmieniu:

„§ 4a. Dysponent zawiera z podmiotem, któremu powierzył realizację zadań, umowę lub porozumienie lub wydaje decyzję w sprawie sposobu finansowania tych zadań, zależnie od formy podmiotu, któremu zadania zostały powierzone. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o umowie należy przez to rozumieć także porozumienie lub decyzję.

§ 4b. Środki na realizację zadania przekazywane są w transzach, nie rzadziej niż raz w roku budżetowym.”;

- 4) w § 5 skreśla się wyrazy „z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy, zwanej dalej „ustawą”;
- 5) w § 6:
 - a) w ust. 1:
 - pkt 2–4 otrzymują brzmienie:
 - „2) rodzaj powierzanego zadania, w tym cel zadania, i grupę odbiorców oraz wytyczne dotyczące realizacji zadania;
 - 3) wymagania dla podmiotów wnioskujących o przyznanie środków na realizację zadania, biorąc pod uwagę zgodność tego zadania z celami Funduszu i zakresem naboru;
 - 4) wysokość środków Funduszu przeznaczonych na realizację zadania;”;
 - po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:
 - „4a) maksymalną wysokość i sposób rozliczenia kosztów administracyjnych;”;
 - pkt 5 i 6 otrzymują brzmienie:
 - „5) warunki przekazania środków z Funduszu;
 - 6) termin i warunki realizacji zadania;”;
 - po pkt 6 dodaje się pkt 6a–6e w brzmieniu:
 - „6a) wykaz dokumentów, które należy załączyć do wniosku;
 - 6b) sposób złożenia wniosku i dokumentów;
 - 6c) dopuszczalność zlecania przez podmiot wnioskujący o przyznanie środków realizacji niektórych zadań wskazanych w art. 43 § 8 pkt 1a–1e, 2a i 4 ustawy, wybranym jednostkom, o których mowa w art. 43 § 8 pkt 1 ustawy, z wyłączeniem podmiotów, o których mowa w art. 43 § 15a i 15b ustawy;
 - 6d) poziom i sposób obliczania minimalnego pieniężnego współfinansowania zadania przez podmiot, jeżeli współfinansowanie zadania jest warunkiem przyznania środków;
 - 6e) poziom i rodzaj wkładu własnego podmiotu w formie niepieniężnej, jeżeli wniesienie tego wkładu jest warunkiem przyznania środków;”;
 - po pkt 7 dodaje się pkt 7a–7c w brzmieniu:
 - „7a) szczegółowe kryteria oceny wniosków, w tym wymagane doświadczenie wnioskodawcy oraz sposób wykazania doświadczenia wymaganego do

realizacji zadania, oraz liczbę punktów możliwych do uzyskania za poszczególne kryteria;

7b) opis sposobu oceny wniosków w zakresie każdego z kryteriów oceny wniosków;

7c) przewidywany termin ogłoszenia wyników naboru wniosków;”,

– w pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) wzór umowy, o której mowa w § 9 ust. 5.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Ogłoszenie o naborze wniosków może zawierać dodatkowo:

1) informację o możliwości odwołania naboru przed upływem terminu na złożenie wniosków;

2) sposób i terminy przekazania środków na rzecz wyłonionych wykonawców zadania;

3) określenie maksymalnej liczby wniosków, jakie może złożyć w naborze jeden wnioskodawca;

4) minimalne wymagane wskaźniki realizacji zadania;

5) wymogi w zakresie sposobu uzasadnienia kosztów realizacji zadania;

6) zestawienie standardu i cen rynkowych, o którym mowa w § 17a;

7) określenie terytorium, na którym będzie realizowane zadanie przez wyłone podmioty.

1b. W przypadku gdy, z uwagi na rodzaj powierzanego zadania lub określone wymagania dla podmiotów wnioskujących o przyznanie środków na jego realizację, przewidywana liczba wniosków złożonych w danym naborze mogłaby znacznie utrudnić lub uniemożliwić wyłonienie podmiotów, którym zostanie powierzona realizacja zadania, Dysponent może określić w ogłoszeniu o naborze wniosków, że przy wyborze wniosków podlegających ocenie decyduje kolejność ich wpływu. Dysponent określa w ogłoszeniu o naborze wniosków liczbę wniosków, które będą podlegać ocenie, oraz określa czy i w jakim trybie pozostałe wnioski będą podlegać ocenie. Dysponent uzasadnia w ogłoszeniu o naborze wniosków przyjętą liczbę wniosków podlegających ocenie.”,

c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Dysponent może zmienić treść ogłoszenia o naborze wniosków do czasu uruchomienia możliwości składania wniosków.”;

6) w § 8:

a) w ust. 1:

- pkt 1 otrzymuje brzmienie:
 - „1) szczegółowy opis sposobu realizacji zadania;”,
- po pkt 1 dodaje się pkt 1a i 1b w brzmieniu:
 - „1a) nazwę i informację o statusie prawnym wnioskodawcy;
 - 1b) założone wskaźniki realizacji zadania, w tym wskaźniki produktów i wskaźniki rezultatów;”,
- po pkt 4 dodaje się pkt 4a–4c w brzmieniu:
 - „4a) informację o wysokości pieniężnego współfinansowania realizacji zadania przez podmiot, jeżeli kryterium oceny wniosków jest poziom współfinansowania zadania;
 - 4b) informację o poziomie, rodzaju oraz wartości wniesionego wkładu własnego podmiotu w formie niepieniężnej, jeżeli kryterium oceny wniosków jest poziom wniesienia tego wkładu;
 - 4c) informację o posiadanych zasobach rzeczowych oraz zasobie kadrowym i kompetencjach osób, zapewniających wykonanie zadania, a także o zakresie obowiązków tych osób;”,
- pkt 5 otrzymuje brzmienie:
 - „5) informację o wysokości środków przeznaczonych na realizację zadania, w tym środków z Funduszu oraz innych źródeł, kosztorys zadania oraz uzasadnienie kosztów realizacji zadania;”,
- po pkt 5 dodaje się pkt 6 w brzmieniu:
 - „6) opis lokalu lub lokali, jeżeli zadanie będzie realizowane w określonym lokalu lub lokalach.”,

b) w ust. 2 po wyrazach „dołącza się” dodaje się wyrazy „wskazane w ogłoszeniu dokumenty”,

c) po ust. 2 dodaje się ust. 3–7 w brzmieniu:

„3. Kosztorys zadania zawiera wyłącznie koszty planowane do poniesienia w związku z realizacją powierzonego zadania, w tym:

- 1) kategorie kosztów odpowiadające rodzajom planowanych działań;
- 2) wartości jednostkowe kosztów poszczególnych kategorii;

3) rodzaj i liczbę jednostek kosztów danych kategorii odpowiadające liczbowemu określeniu skali planowanych działań;

4) łączną wartość poszczególnych kategorii kosztów;

5) szczegółowe uzasadnienie wskazanych kosztów, świadczące o tym, że są one niezbędne, wraz z dokumentami pozwalającymi zweryfikować stawki ujęte w kosztorysie.

4. Kosztorys zadania sporządza się w podziale na bezpośrednie koszty zadania i koszty administracyjne oraz w podziale na poszczególne lata budżetowe jego realizacji.

5. W przypadku zastrzeżenia poziomu pieniężnego współfinansowania zadania jako kryterium oceny wniosku, wnioskodawca dokumentuje w formie wyciągu z rachunku bankowego, że dysponuje sumą odpowiadającą co najmniej minimalnemu poziomowi pieniężnego współfinansowania zadania przez podmiot.

6. W przypadku zastrzeżenia poziomu wkładu własnego w formie niepieniężnej jako kryterium oceny wniosku wnioskodawca przedkłada dokumenty potwierdzające możliwość wniesienia zadeklarowanego wkładu własnego.

7. W przypadku realizowania przez podmiot w okresie obowiązywania umowy innych świadczeń wobec osób, o których mowa w § 1 pkt 1 i 2, zbieżnych ze świadczeniami wnioskowanymi z Funduszu, wniosek dodatkowo zawiera:

1) informację o podobnych działaniach finansowanych z innych źródeł;

2) uzasadnienie dla potrzeby uzyskania dodatkowych środków z Funduszu;

3) oświadczenie osoby upoważnionej, że praca osób posiadających umiejętności specjalistyczne i zaangażowanych w realizację zadania nie będzie pokrywać się czasowo z godzinami pracy tych osób finansowanymi z innych źródeł.”;

7) po § 8 dodaje się § 8a i 8b w brzmieniu:

„§ 8a. Termin składania wniosków nie może być krótszy niż 7 dni od dnia zamieszczenia ogłoszenia o naborze wniosków w Biuletynie Informacji Publicznej.

§ 8b. 1. Wnioski oraz załączniki składa się do Dysponenta w postaci papierowej albo elektronicznej.

2. Wniosek oraz załączniki składane w postaci:

1) papierowej – opatruje się podpisem własnoręcznym;

2) elektronicznej – opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym albo podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP.

3. Dysponent może określić wymóg przygotowania i złożenia wniosku z wykorzystaniem dedykowanego systemu teleinformatycznego.”;

8) w § 9:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Do oceny wniosków Dysponent powołuje komisję oceny wniosków.

2. Do powołania, składu i trybu działania komisji oceny wniosków oraz kryteriów, sposobu i trybu oceny wniosków przez tę komisję oraz trybu przekazania środków przez Dysponenta oraz zawarcia przez niego umów przepisy § 18–30 oraz § 30c stosuje się odpowiednio.”,

b) uchyla się ust. 3 i 4;

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Umowa zawarta z podmiotem, któremu zostały przyznane środki, określa w szczególności:

1) szczegółowy opis zadania, w tym cel, na jaki środki zostały przyznane, i termin wykonania zadania;

2) wysokość środków przyznanych na realizację zadania i tryb płatności, w tym terminy i warunki wypłaty transz środków, jeśli środki wypłacane są w transzach;

3) termin wykorzystania środków;

4) termin i sposób rozliczenia środków;

5) termin zwrotu niewykorzystanej części środków;

6) tryb kontroli realizacji zadania;

7) wykaz dokumentów do rozliczenia;

8) oświadczenie podmiotu, któremu zostały przyznane środki, że jest jedynym posiadaczem rachunku, na który zostaną przyznane środki, o których mowa w pkt 2 oraz, że rachunek ten nie podlega zajęciu komorniczemu ani egzekucji;

9) zobowiązanie podmiotu, któremu zostały przyznane środki do utrzymywania rachunku, o którym mowa w pkt 8, do chwili zaakceptowania rozliczenia środków w zakresie finansowym i rzeczowym, z wyłączeniem sytuacji, o której mowa w pkt 10;

10) warunki wyrażenia przez Dysponenta zgody na zamknięcie rachunku, o którym mowa w pkt 8, przed zaakceptowaniem rozliczenia środków w zakresie finansowym i rzeczowym.”;

d) po ust. 5 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Umowa, o której mowa w ust. 5, może zawierać także wzory wniosków, o których mowa w § 36a, § 38, § 39a i § 40.”;

9) uchyla się § 10 i § 11a;

10) w § 12:

a) w ust. 2:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„W ogłoszeniu o konkursie ofert określa się w szczególności:”;

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) rodzaj powierzanego zadania, w tym cel zadania, i grupę odbiorców oraz wytyczne dotyczące realizacji zadania;”;

– po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) wymagania dla podmiotów składających ofertę, biorąc pod uwagę zgodność zadania objętego konkursem ofert z celami Funduszu i zakresem tego konkursu;”;

– po pkt 3 dodaje się pkt 3a i 3b w brzmieniu:

„3a) maksymalną wysokość i sposób rozliczenia kosztów administracyjnych;

3b) warunki udzielenia dotacji z Funduszu;”;

– pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) przewidywany termin ogłoszenia wyników konkursu ofert;”;

– po pkt 9 dodaje się pkt 9a w brzmieniu:

„9a) poziom i rodzaj wkładu własnego podmiotu w formie niepieniężnej, jeżeli wniesienie tego wkładu jest warunkiem otrzymania dotacji;”;

– po pkt 13 dodaje się pkt 14 w brzmieniu:

„14) wzór umowy, o której mowa w § 30a.”;

b) w ust. 3:

– pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) określenie maksymalnej liczby ofert, jakie może złożyć w konkursie jeden podmiot składający ofertę;”;

– po pkt 4 dodaje się pkt 5–8 w brzmieniu:

- „5) minimalne wymagane wskaźniki realizacji zadania;
 - 6) wymogi w zakresie sposobu uzasadnienia kosztów realizacji zadania;
 - 7) określenie terytorium, na którym będzie realizowane zadanie przez wyłonione podmioty;
 - 8) zestawienie standardu i cen rynkowych, o których mowa w § 17a.”,
- c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:
- „5. Dysponent może zmienić treść ogłoszenia o konkursie ofert do czasu uruchomienia możliwości składania ofert.”;
- 11) w § 14:
- a) w ust. 1:
- pkt 1–2a otrzymują brzmienie:
 - „1) nazwę i informację o statusie prawnym podmiotu składającego ofertę;
 - 2) szczegółowy opis sposobu realizacji zadania;
 - 2a) założone wskaźniki realizacji zadania, w tym wskaźniki produktów i wskaźniki rezultatów;”,
 - po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu:
 - „6a) informację o poziomie, rodzaju oraz wartości wniesionego wkładu własnego podmiotu w formie niepieniężnej, jeżeli kryterium oceny ofert jest poziom wniesienia tego wkładu;”,
 - pkt 9 otrzymuje brzmienie:
 - „9) informację o wysokości środków przeznaczonych na realizację zadania w tym środków z Funduszu i innych źródeł, kosztorys zadania oraz uzasadnienie kosztów realizacji zadania;”,
- b) w ust. 2:
- pkt 1 otrzymuje brzmienie:
 - „1) aktualny odpis z właściwego rejestru, wydany nie później niż 3 miesiące przed dniem złożenia oferty, potwierdzający status prawny podmiotu składającego ofertę i umocowanie osób go reprezentujących, a w przypadku braku wpisu do rejestru – dokumenty potwierdzające status prawny podmiotu składającego ofertę i umocowanie osób go reprezentujących;”,
 - w pkt 2 średnik zastępuje się kropką oraz uchyla się pkt 3 i 4,
- c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Kosztorys zadania zawiera wyłącznie koszty planowane do poniesienia w związku z realizacją powierzonego zadania, w tym:

- 1) kategorie kosztów odpowiadające rodzajom planowanych działań;
- 2) wartości jednostkowe kosztów poszczególnych kategorii;
- 3) rodzaj i liczbę jednostek kosztów danych kategorii odpowiadające liczbowemu określeniu skali planowanych działań;
- 4) łączną wartość poszczególnych kategorii kosztów;
- 5) szczegółowe uzasadnienie wskazanych kosztów, świadczące o tym, że są one niezbędne, wraz z dokumentami pozwalającymi zweryfikować stawki ujęte w kosztorysie.”,

d) po ust. 5 dodaje się ust. 5a i 5b w brzmieniu:

„5a. Kosztorys zadania sporządza się w podziale na bezpośrednie koszty zadania oraz koszty administracyjne.

5b. Kosztorys zadania sporządza się w podziale na poszczególne lata budżetowe jego realizacji.”,

e) w ust. 6 pkt 3 po wyrazie „czasowo” skreśla się wyrazy „i miejscowo”,

f) skreśla się użyty w ust. 6 we wprowadzeniu do wyliczenia, w ust. 6 pkt 2, w tytule działu IV, w § 31 ust. 1 i 2, w § 32 ust. 1 pkt 1, w § 34 ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia, w § 34 ust. 1 pkt 1, w § 35 ust. 2 pkt 2 i 4 oraz ust. 8, w tytule działu V, w § 41 ust. 2b, 4 i 5, w tytule rozdziału 3 w dziale V, w tytule działu VI, w § 45 ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia, w § 46, w § 47 ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia, w § 47 ust. 1 pkt 1–5, w § 50 ust. 2, 6 i 7, w § 51 ust. 1, 2, 8 i 9 oraz w § 52 wyraz „Sprawiedliwości”;

g) po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:

„7a. W przypadku zastrzeżenia poziomu wkładu własnego w formie niepieniężnej jako kryterium oceny oferty podmiot składający ofertę przedkłada dokumenty potwierdzające możliwość wniesienia zadeklarowanego wkładu własnego.”;

12) § 15 otrzymuje brzmienie:

„§ 15. Dysponent ogłasza otwarte konkursy ofert na pomoc osobom, o których mowa w art. 43 § 8 pkt 1 i 2a ustawy oraz pomoc osobom, o których mowa w art. 43 § 8 pkt 2 ustawy, w terminach określonych w harmonogramie, o którym mowa w § 2 ust. 2 pkt 5.”;

13) w §17:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Oferty oraz załączniki składa się do Dysponenta w postaci papierowej albo elektronicznej.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Dysponent może określić wymóg przygotowania i złożenia oferty z wykorzystaniem dedykowanego systemu teleinformatycznego.”;

14) po §17 dodaje się §17a w brzmieniu:

„§ 17a. 1. Dysponent może opracować zestawienie standardu i cen rynkowych najczęściej finansowanych kosztów Funduszu, o których mowa w § 31b oraz § 36–43.

2. Dysponent w zestawieniu, o którym mowa w ust. 1 może wskazać maksymalną cenę rynkową danej kategorii kosztów wskazanych w § 31b oraz § 36–43.

3. Zestawienie, o którym mowa w ust 1, może posłużyć do oceny wniosków lub ofert w naborze wniosków lub otwartym konkursie ofert wskazanych w § 3. Sposób i zakres wykorzystania zestawienia, w tym skutki ich nieuwzględnienia w składanym wniosku lub ofercie, określa ogłoszenie o naborze wniosków lub konkursie ofert.”;

15) w § 18:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W celu przeprowadzenia otwartego konkursu ofert i dokonania wyboru najkorzystniejszych ofert Dysponent powołuje komisję konkursową, zwaną dalej „komisją”, w składzie co najmniej trzech osób, oraz wyznacza jej przewodniczącego.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Dysponent powołuje komisję nie później niż w ciągu 7 dni od dnia upływu terminu składania ofert.”,

c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Członkami komisji mogą być pracownicy Ministerstwa Sprawiedliwości, pracownicy jednostek podległych Dysponentowi lub przez niego nadzorowanych, właściwi ze względu na zakres konkursu lub eksperci, o których mowa w dziale VIa.”,

d) w ust. 3:

– pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

- „1) pozostają w związku małżeńskim albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związane z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli z podmiotem składającym ofertę lub który przyjmuje zlecenie, o którym mowa w § 12 ust. 2 pkt 6, jego pełnomocnikiem lub członkami jego władz, albo pozostają we wspólnym pożyciu z podmiotem składającym ofertę lub który przyjmuje zlecenie, o którym mowa w § 12 ust. 2 pkt 6, jego pełnomocnikiem lub członkami jego władz. Powody wyłączenia trwają także po ustaniu uzasadniającego wyłączenie małżeństwa, przysposobienia, opieki lub kurateli;
- 2) w ciągu dwóch lat przed dniem ogłoszenia konkursu ofert pozostawały w stosunku pracy lub zlecenia z podmiotem składającym ofertę lub który przyjmuje zlecenie, o którym mowa w § 12 ust. 2 pkt 6, przyjmowały od niego wynagrodzenie z innego tytułu albo były członkami jego władz;”,
- po pkt 2 dodaje się pkt 3 i 4 w brzmieniu:
 - „3) składają ofertę;
 - 4) pozostają z podmiotem składającym ofertę lub który przyjmuje zlecenie, o którym mowa w § 12 ust. 2 pkt 6, w takim stosunku prawnym lub faktycznym, że istnieje uzasadniona wątpliwość co do ich bezstronności lub niezależności w związku z konkursem ofert, z uwagi na posiadanie bezpośredniego lub pośredniego interesu finansowego, ekonomicznego lub osobistego w określonym rozstrzygnięciu konkursu.”,
- e) po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:
 - „7a. W celu zapewnienia sprawnego procesu oceny ofert Dysponent może na każdym etapie prac komisji powołać dodatkowych członków komisji.”;
- 16) w § 19:
 - a) w ust. 2 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
 - „2. Komisja w terminie 7 dni od jej powołania:”,
 - b) w ust. 5 po wyrazach „łączna ocena punktowa każdej z ocenianych” skreśla się wyrazy „przez siebie”,
 - c) ust. 7 otrzymuje brzmienie:
 - „7. Komisja może złożyć propozycję zmniejszenia kwoty wnioskowanej dotacji lub zmiany kosztorysu zadania o kwoty, które w ocenie komisji nie

odpowiadają rzeczywistemu kosztowi realizacji zadania, lub zmiany działań, które nie odpowiadają realizacji zadania, o którym mowa w ogłoszeniu o konkursie ofert. Podmiot, który złożył ofertę, może skorygować ofertę, w terminie 7 dni od dnia powiadomienia go o propozycji zmniejszenia kwoty wnioskowanej dotacji, zmiany kosztorysu lub zmiany działań, pod rygorem odrzucenia oferty.”;

17) w § 21 po pkt 9 dodaje się pkt 9a i 9b w brzmieniu:

„9a) informację o istnieniu okoliczności, o których mowa w § 18 ust. 3;

9b) informację o złożonych oświadczeniach, o których mowa w § 18 ust. 4 oraz § 52f ust. 2;”;

18) w § 22 ust. 1 i 3 otrzymują brzmienie:

„1. Przewodniczący komisji przekazuje Dysponentowi zbiorczy protokół z przebiegu konkursu ofert oraz złożone oferty.

3. Dysponent niezwłocznie podejmuje decyzję w sprawie przyznania dotacji i zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej ogłoszenie o wynikach konkursu ofert, w tym oceny formalnej i oceny merytorycznej, w którym wskazuje kwoty dotacji przyznanych poszczególnym podmiotom.”;

19) w § 25 w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) złożenie oferty przez podmiot uprawniony, niepodlegający wykluczeniu.”;

20) w § 27 w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) koszty realizacji zadania, w tym poziom pieniężnego współfinansowania zadania przez podmiot składający ofertę lub poziom jego wkładu własnego w formie niepieniężnej, jeżeli Dysponent przewiduje konieczność pieniężnego współfinansowania zadania lub wniesienia wkładu własnego w formie niepieniężnej, w tym proporcję kwoty współfinansowania zadania lub wartości wkładu własnego w formie niepieniężnej do całkowitych kosztów zadania oraz do kosztów administracyjnych.”;

21) w § 29 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Dysponent może dokonywać zmiany kryteriów oceny ofert i warunków wymaganych od podmiotów – do czasu uruchomienia możliwości składania ofert.”;

22) po § 30 dodaje się § 30a–30c w brzmieniu:

„§ 30a. Umowa, o której mowa w § 30, określa w szczególności:

1) szczegółowy opis zadania, w tym cel, na jaki dotacja została przyznana i termin wykonania zadania;

2) wysokość przyznanej dotacji i tryb płatności, w tym terminy i warunki wypłaty transz dotacji, jeśli dotacja wypłacana jest w transzach;

3) termin wykorzystania dotacji;

4) tryb kontroli realizacji zadania;

5) termin i sposób rozliczenia dotacji;

6) termin zwrotu niewykorzystanej części dotacji;

7) wykaz dokumentów do rozliczenia;

8) oświadczenie podmiotu, któremu przyznano dotację, że jest jedynym posiadaczem rachunku, na który zostanie przekazana dotacja, o której mowa w pkt 2 oraz, że rachunek ten nie podlega zajęciu komorniczemu ani egzekucji;

9) zobowiązanie podmiotu, któremu przyznano dotację, do utrzymywania rachunku, o którym mowa w pkt 8, do chwili zaakceptowania rozliczenia dotacji w zakresie finansowym i rzeczowym, z wyłączeniem sytuacji, o której mowa w pkt 10;

10) warunki wyrażenia przez Dysponenta zgody, na zamknięcie rachunku, o którym mowa w pkt 8, przed zaakceptowaniem rozliczenia dotacji w zakresie finansowym i rzeczowym.

§ 30b. Umowa, o której mowa w § 30a, może zawierać także wzory wniosków, o których mowa w § 36a, § 38, § 39a i § 40.

§ 30c. W przypadku gdy podmiot, któremu przyznano dotację, pomimo pisemnego wezwania do zawarcia umowy odmówi jej zawarcia lub nie zawrze umowy w terminie wskazanym w wezwaniu, Dysponent może przyznać dotację podmiotowi, który uzyskał następną w kolejności liczbę punktów, pod warunkiem spełnienia warunku, o którym mowa w § 19 ust. 8.”;

23) w § 31 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Środki niewykorzystane przez wnioskodawcę lub podmiot składający ofertę oraz przychody z tytułu oprocentowania środków, o których mowa w ust. 1, na rachunku bankowym zwraca się na rachunek Dysponenta na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.¹⁾) zwanej dalej: „ustawą o finansach publicznych”.”;

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 1844 i 1846 oraz z 2026 r. poz. 426, 635, 680 i 912

24) po § 31 dodaje się § 31a i 31b w brzmieniu:

„§ 31a. Środki Funduszu przeznacza się na pokrycie ogólnych kosztów zadań określonych w § 36–43 (bezpośrednie koszty zadania) oraz kosztów niezbędnych do realizacji tych zadań, które nie mogą być przypisane do bezpośrednich kosztów zadania (koszty administracyjne).

§ 31b. 1. Koszty administracyjne stanowią proporcjonalną część bezpośrednich kosztów zadania. Koszty administracyjne mogą być wykazane w oparciu o jedną z poniższych metod:

1) na podstawie kosztów rzeczywistych, zgodnie ze stawkami kosztów określonymi w ofercie lub wniosku;

2) ryczałtem do 25% bezpośrednich kosztów zadania.

2. Dysponent określa w ogłoszeniu maksymalną wysokość i sposób rozliczenia kosztów administracyjnych.

3. Wysokość kosztów administracyjnych nie może przekroczyć 25% przyznanych środków.

4. Koszty administracyjne mogą być poniesione wyłącznie na:

1) koszty utrzymania biura zadania, w tym czynszu, najmu lub dzierżawy oraz opłat administracyjnych, tylko w zakresie związanym z obsługą administracyjną zadania;

2) wynagrodzenie osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do zadania;

3) wynagrodzenie koordynatora zadania oraz innego personelu bezpośrednio zaangażowanego w zarządzanie, rozliczanie lub monitorowanie zadania;

4) wynagrodzenie personelu do obsługi księgowo – kadrowej zadania;

5) wynagrodzenie innego personelu obsługowego jednostki, w tym w zakresie obsługi administracyjnej, sekretariatu, kancelarii, obsługi prawnej oraz obsługi dotyczącej zamówień;

6) koszty paliwa lub koszty przejazdów koordynatora zadania oraz osób zaangażowanych do realizacji zadania;

7) koszty usług pocztowych i kurierskich;

8) koszty korzystania z telefonu;

9) koszty dostępu do Internetu;

10) opłaty bankowe związane z prowadzeniem wyodrębnionego rachunku na potrzeby realizacji zadania;

- 11) materiały biurowe i artykuły piśmiennicze związane z obsługą administracyjną zadania;
 - 12) materiały promocyjne i informacyjne, w tym koszt wykonania tablic informacyjnych;
 - 13) koszty wydania kwalifikowanego podpisu elektronicznego;
 - 14) opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za sprzątanie, ochronę, opłaty za odprowadzanie ścieków, opłaty za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych oraz opłaty abonamentowe za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych w zakresie związanym z obsługą administracyjną zadania;
 - 15) koszty amortyzacji sprzętu wynikające z innych przepisów, na potrzeby osób, o których mowa w pkt 3–5;
 - 16) zakup aktywów używanych na potrzeby osób, o których mowa w pkt 3–5;
 - 17) koszty ubezpieczeń majątkowych;
 - 18) opłaty manipulacyjne dotyczące zakupu bonów w rozumieniu art. 2 pkt 41 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 775 z późn. zm.²⁾) zwanej dalej: „ustawą o podatku od towarów i usług”;
 - 19) koszty transportu lub montażu ponoszone w ramach zakupu urządzeń i wyposażenia, o których mowa w § 36 ust. 1 pkt 19;
 - 20) inne koszty realizacji zadań wskazanych w ogłoszonych konkursie ofert lub naborze wniosków.”;
- 25) w § 32:
- a) w ust. 1 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem oraz dodaje się pkt 3 w brzmieniu:
„3) informacje o udzielonej pomocy, w tym dane osobowe osób, o których mowa w § 1 pkt 1 i 2.”;
 - b) uchyla się ust. 2;
- 26) w § 34 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Dysponent może zażądać uzupełnienia lub skorygowania przedstawionego sprawozdania. Dysponent w każdym czasie wykonywania umowy, począwszy od jej zawarcia, oraz w ciągu 5 lat od dnia zakończenia obowiązywania umowy, może żądać przedstawienia pełnej dokumentacji dotyczącej wykonywanej umowy.”;

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 894, 896, 1203, 1541 i 1811 oraz z 2026 r. poz. 507 i 846

27) w § 35

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Dysponent jest uprawniony do przeprowadzania kontroli realizacji powierzonych zadań finansowanych ze środków Funduszu w każdym czasie wykonywania umowy, począwszy od jej zawarcia, oraz w ciągu 5 lat od dnia zakończenia obowiązywania umowy. Kontrole przeprowadza się na podstawie rocznego planu kontroli na dany rok kalendarzowy, opracowanego przez Dysponenta do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rok kontroli. Plan może zostać zaktualizowany w trakcie roku kalendarzowego, nie później jednak niż do dnia 31 lipca danego roku.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Przy opracowaniu rocznego planu kontroli, o którym mowa w ust. 1, uwzględnia się w szczególności:

1) treść programu, o którym mowa w § 2, w ramach którego została zawarta umowa;

2) wyniki wcześniejszych kontroli,

3) identyfikację obszarów, w których prawdopodobieństwo wystąpienia nieprawidłowości jest największe;

4) skargi i wnioski dotyczące realizowanych umów;

5) treść informacji lub sprawozdań, o których mowa w § 34 ust. 1 pkt 1 i 2.”,

c) w ust. 4 wyraz „kontrolujący” zastępuje się wyrazem „Dysponent”,

d) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Informacje, materiały, dokumenty oraz wyjaśnienia, o których mowa w ust. 3 i 4, są przekazywane Dysponentowi w terminie 7 dni od dnia otrzymania pisemnego wezwania lub niezwłocznie, w miejscu przeprowadzenia kontroli, w czasie kontroli, na każde wezwanie Dysponenta.”,

e) w ust. 6 po dotychczasowej treści dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Wystąpienie pokontrolne może zawierać ustalenia kontroli, w tym stwierdzone naruszenia, które nie zostały przedstawione w protokole kontroli.”;

28) w § 36:

a) w ust. 1:

– pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) organizowanie i finansowanie pomocy udzielanej przez osoby pierwszego kontaktu;”,

– w pkt 14 skreśla się wyrazy „lub bonów żywnościowych”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Udzielanie pomocy określonej w ust. 1 pkt 14 i 15 może odbywać się przez przekazanie osobom pokrzywdzonym przestępstwem oraz osobom im najbliższym bonów, w rozumieniu art. 2 pkt 41 ustawy o podatku od towarów i usług w szczególności bonów żywnościowych lub towarowych.”;

29) po § 36 dodaje się § 36a i 36b w brzmieniu:

„§ 36a. 1. Osobom pokrzywdzonym przestępstwem określonym w art. 197 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2025 r. poz. 383, 1818 i 1872 oraz z 2026 r. poz. 902 i 988), zwanej dalej: „k.k.”, może być udzielana pomoc przez wypłatę okresowego wsparcia pieniężnego.

2. Dzieciom oraz małżonkowi osoby pokrzywdzonej przestępstwem określonym w art. 148 k.k. może być udzielana pomoc przez wypłatę okresowego wsparcia pieniężnego. Pomocy tej nie udziela się osobie, wobec której wydano postanowienie, o którym mowa w art. 313 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2026 r. poz. 490, 638, 760, 882 i 901), zwanej dalej: „k.p.k.”, w związku z popełnionym przestępstwem.

3. Okresowe wsparcie pieniężne, o których mowa w ust. 1 i 2, wypłaca się w wysokości 2.000 złotych miesięcznie.

4. Okresowe wsparcie pieniężne, o których mowa w ust. 1 i 2, wypłaca się przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy od dnia jego przyznania. Okres ten jest liczony odrębnie dla każdej osoby uprawnionej do otrzymania tego wsparcia. Osoba, której przyznano i wypłacono okresowe wsparcie pieniężne, nie jest uprawniona do ponownego otrzymania tego wsparcia.

5. Pomoc, o której mowa w ust. 1 i 2, może być udzielana przez podmiot, o którym mowa w art. 43 § 8 pkt 1 ustawy, udzielający pomocy na terytorium obejmującym miejsce zamieszkania osób, o których mowa w ust. 1 i 2. Pomoc jest udzielana na wniosek osoby uprawnionej do jej otrzymania.

6. Do wniosku, o którym mowa w ust. 5, załącza się odpis postanowienia, o którym mowa w art. 303 k.p.k. Osoby, o których mowa w ust. 2, załączają do wniosku także odpis skrócony aktu urodzenia lub małżeństwa lub inny dokument potwierdzający,

że są dzieckiem lub małżonkiem osoby pokrzywdzonej przestępstwem określonym w art. 148 k.k.

7. W przypadku prawomocnego umorzenia postępowania z przyczyn określonych w art. 17 § 1 pkt 1 lub 2 k.p.k., wypłacone okresowe wsparcie pieniężne uznaje się za nienależne i polega zwrotowi. Za nienależne uznaje się także okresowe wsparcie pieniężne wypłacone osobie, o której mowa w ust. 2 zdanie pierwsze, jeżeli w trakcie udzielania pomocy lub po jej zakończeniu wydano wobec niej postanowienie, o którym mowa w art. 313 § 1 k.p.k., w związku z popełnionym przestępstwem. W takim przypadku wypłacone okresowe wsparcie pieniężne podlega zwrotowi.

§ 36b. Pomoc, o której mowa w § 36 ust. 1 pkt 11, 12, 14, 15, 18, 19 i 20 oraz ust. 1a, oraz pomoc, o której mowa w § 36a ust. 1 i 2 może być udzielona nie później niż do końca 24 miesiąca od dnia popełnienia przestępstwa.”;

30) w § 37 w pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) pokrywanie kosztów związanych z pomocą psychologiczną, w tym organizowanie i finansowanie pomocy udzielanej przez osoby pierwszego kontaktu.”;

31) po § 37 dodaje się § 37a w brzmieniu:

„§ 37a. 1. Pomoc udzielana przez osoby pierwszego kontaktu, o których mowa w § 36 ust. 1 pkt 5 oraz § 37 pkt 2, obejmuje w szczególności wsparcie osób pokrzywdzonych przestępstwem, świadków oraz osób im najbliższych w ustaleniu zakresu pomocy i planu działań niezbędnych do poprawienia ich sytuacji oraz pomoc w realizacji tego planu. Ustalając zakres pomocy niezbędny do poprawienia sytuacji osób pokrzywdzonych przestępstwem, świadków oraz osób im najbliższych osoby pierwszego kontaktu uwzględniają pomoc oraz świadczenia finansowane ze środków publicznych, w tym pomoc społeczną udzielaną na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2026 r. poz. 639, 974 i 986), zwanej dalej: „ustawą o pomocy społecznej”.

2. Osoby pierwszego kontaktu, w zakresie realizacji zadania, o którym mowa w § 36 ust. 1 pkt 5 oraz § 37 pkt 2, współpracują z organami administracji rządowej i samorządowej, ich jednostkami organizacyjnymi, jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, o których mowa w art. 6 pkt 5 ustawy o pomocy społecznej, oraz z jednostkami niezaliczanymi do sektora finansów publicznych.”;

32) w § 39:

a) w ust. 1:

- w pkt 1 wyraz „udzielanie” zastępuje się wyrazem „udzielania”,
- skreśla się użyte w pkt 13 lit. a i b wyrazy „lub bonów żywnościowych” oraz „lub bonów towarowych”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Udzielanie pomocy określonej w ust. 1 pkt 13 może odbywać się przez przekazanie osobom pozbawionym wolności, zwalnianym z zakładów karnych i aresztów śledczych oraz osobom im najbliższym bonów, w rozumieniu art. 2 pkt 41 ustawy o podatku od towarów i usług, w szczególności bonów żywnościowych lub towarowych.”;

33) po § 39 dodaje się § 39a–39c w brzmieniu:

„§ 39a. 1. Osobom zwolnionym z zakładów karnych i aresztów śledczych może być udzielana pomoc przez pokrywanie kosztów odbycia stażu, w tym stypendium, mającego na celu nabycie lub uzupełnienie doświadczenia zawodowego oraz praktycznych umiejętności w zakresie wykonywania danego zawodu.

2. Do kosztów odbycia stażu, o których mowa w ust. 1, nie zalicza się kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla osoby zwolnionej z zakładu karnego lub aresztu śledczego, odbywającej staż.

3. Staż, o którym mowa w ust. 1, może trwać od 3 do 6 miesięcy. Odbywanie stażu, o którym mowa w ust. 1, powinno zakończyć się przed zakończeniem okresu, o którym mowa w § 41 ust. 2.

4. Organizatorem stażu, o którym mowa w ust. 1, może być:

- 1) pracodawca;
- 2) przedsiębiorca niezatrudniający pracowników.

5. Staż odbywa się na podstawie umowy zawartej przez podmiot udzielający pomocy z organizatorem stażu i osobą zwolnioną z zakładu karnego lub aresztu śledczego, według przygotowanego przez organizatora stażu programu określonego w umowie o zorganizowanie stażu. Przy ustalaniu programu stażu powinny być uwzględnione predyspozycje psychofizyczne i zdrowotne, wykształcenie oraz dotychczasowa wiedza i umiejętności osoby zwolnionej z zakładu karnego lub aresztu śledczego.

6. Podmiot, o którym mowa w ust. 4, zamierzający zorganizować staż dla osób zwolnionych z zakładów karnych i aresztów śledczych, albo osoba, o której mowa

w ust. 1, składają do podmiotu udzielającego pomocy wnioski o zawarcie umowy o zorganizowanie stażu.

7. Do obowiązków organizatora stażu względem osoby zwolnionej z zakładu karnego lub aresztu śledczego oraz do rozwiązania umowy, o której mowa w ust. 5, przepisy art. 116 ust. 1–5 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. z 2025 r. poz. 620, 1746, 1794 oraz z 2026 r. poz. 451, 507 i 734), zwanej dalej: „ustawą o rynku pracy i służbach zatrudnienia”, stosuje się odpowiednio.

8. Do obowiązków osoby zwolnionej z zakładu karnego lub aresztu śledczego względem organizatora stażu przepisy art. 117 ust. 1 i 2 ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia stosuje się odpowiednio.

9. Do odbywania stażu przez osobę zwolnioną z zakładu karnego lub aresztu śledczego, w tym do czasu realizacji tego stażu oraz braku możliwości kontynuowania stażu, przepisy art. 118 i art. 120 ust. 1 ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia stosuje się odpowiednio.

§ 39b. 1. Osobie zwolnionej z zakładu karnego lub aresztu śledczego w okresie odbywania stażu przysługuje stypendium wypłacane przez podmiot udzielający pomocy. Wysokość stypendium wynosi miesięcznie 160% zasiłku, o którym mowa w art. 224 ust. 1 pkt 1 ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia, jeżeli miesięczny wymiar stażu jest równy maksymalnemu wymiarowi określonego w art. 118 ust. 1 tej ustawy. W przypadku niższego miesięcznego wymiaru stażu wysokość stypendium ustala się proporcjonalnie.

2. Stypendium, o którym mowa w ust. 1, przysługuje również za dni wolne, o których mowa w art. 118 ust. 5 ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia.

3. Do osób zwolnionych z zakładów karnych i aresztów śledczych odbywających staż stosuje się przepisy o usprawiedliwianiu nieobecności pracowników wydane na podstawie art. 298² ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 277 z późn. zm³), a prawo do stypendium za okres usprawiedliwionej nieobecności osoba zwolniona z zakładu karnego lub aresztu śledczego zachowuje za okresy zwolnienia, za które pracownicy, zgodnie z tymi przepisami, zachowują prawo do wynagrodzenia.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 807, 1423 i 1661 oraz z 2026 r. poz. 25, 473 i 1046

4. Stypendium przysługuje za dni nieobecności na stażu w przypadku usprawiedliwienia tej nieobecności obowiązkiem stawiennictwa przed sądem lub organem administracji publicznej.

5. Za okres udokumentowanej niezdolności do pracy osoba zwolniona z zakładu karnego lub aresztu śledczego zachowuje prawo do stypendium w wysokości 50 % kwoty stypendium.

§ 39c. 1. Nadzór nad odbywaniem stażu przez osobę zwolnioną z zakładu karnego lub aresztu śledczego sprawuje podmiot udzielający pomocy.

2. Organizator stażu po zakończeniu stażu wydaje osobie zwolnionej z zakładu karnego lub aresztu śledczego opinię zawierającą informacje o realizowanych przez niego zadaniach oraz nabytej wiedzy i umiejętnościach. Podmiot udzielający pomocy wydaje osobie zwolnionej z zakładu karnego lub aresztu śledczego dokument potwierdzający odbycie stażu.

3. Szczegółowe wymogi dotyczące stażu, w tym jego trybu i warunków, programu oraz treści umowy, ustala się w ogłoszeniu o konkursie ofert.”;

34) w § 40:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Pomocy, o której mowa w § 39 udziela się na wniosek lub z urzędu.”,

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Osoby pozbawione wolności oraz zwalniane z zakładów karnych i aresztów śledczych składają wniosek do właściwego dyrektora jednostki penitencjarnej. Osoby zwolnione z zakładów karnych i aresztów śledczych, osoby im najbliższe oraz osoby najbliższe dla osób pozbawionych wolności mogą złożyć wniosek do zawodowego kuratora sądowego miejsca pobytu osoby uprawnionej do uzyskania pomocy lub do podmiotu, o którym mowa w art. 43 § 8 pkt 3 ustawy.”;

35) w § 41 ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Pomoc, o której mowa w § 39 ust.1 pkt 3–6 i 9, może być udzielana osobom pozbawionym wolności nieobjętym okresem przygotowania do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, o którym mowa w art. 164 ustawy.”;

36) po § 41 dodaje się § 41a w brzmieniu:

„§ 41a. 1. Podmioty, o których mowa w art. 43 § 8 pkt 3 ustawy, nie są uprawnione do udzielania pomocy, o której mowa w § 39 ust. 1 pkt 14.

2. Pomocy osobom zwolnionym z zakładów karnych i aresztów śledczych, o której mowa w § 39a ust. 1, udzielają podmioty, o których mowa w art. 43 § 8 pkt 3 ustawy.

3. Zakres pomocy udzielanej przez podmioty, o których mowa w art. 43 § 8 pkt 3 ustawy, może zostać określony w ogłoszeniu o konkursie ofert.”;

37) uchyla się § 42;

38) po § 42 dodaje się § 42a w brzmieniu:

„§ 42a. Działalność podejmowana lub powierzana przez Dysponenta, mająca na celu wsparcie i rozwój systemu przeciwdziałania przyczynom przestępczości polega na:

1) finansowaniu lub współfinansowaniu wydatków sądów powszechnych na tworzenie lub funkcjonowanie ośrodków kuratorskich, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. z 2026 r. poz. 163);

2) neutralizacji czynników kryminogennych u grup szczególnego ryzyka, w szczególności u małoletnich zagrożonych przestępczością, małoletnich wobec których zastosowano środek wychowawczy oraz osób, wobec których orzeczono środek poprawczy, w czasie jego wykonywania, a także osób które opuściły zakłady poprawcze, okręgowe ośrodki wychowawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze;

3) edukacji prewencyjnej ukierunkowanej na redukcję podatności na działania odwetowe oraz stymulowania pożądaných reakcji na naruszenia prawa.”;

39) w § 43 w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) zlecaniu organizacji szkoleń w zakresie praw, sytuacji oraz potrzeb osób pokrzywdzonych przestępstwem, świadków i osób im najbliższych, zapobieganiu przestępczości oraz pomocy postpenitencjarnej.”;

40) w § 45 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2–5 w brzmieniu:

„2. Obsługę finansowo–księgową Funduszu w imieniu jednostek, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3, prowadzą organy tych jednostek, które kierują ich gospodarką finansową.

3. Jednostki, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3 zakładają i prowadzą rachunki pomocnicze przeznaczone do obsługi przychodów Funduszu.

4. Jednostki, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 zakładają i prowadzą rachunki pomocnicze do obsługi zadań związanych z udzielaniem pomocy postpenitencjarnej odpowiednio przez zawodowych kuratorów sądowych oraz Służbę Więzienną.

5. Jednostki, o których mowa w ust. 1 pkt 1 zakładają i prowadzą rachunki pomocnicze do obsługi zadań, o których mowa w par. 42a pkt 1.”;

41) w § 47:

- a) w ust. 1 w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:
„6) dochody i wydatki ujmowane w terminie ich zapłaty.”,
- b) uchyla się ust. 2,
- c) w ust. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) pomoc osobom pokrzywdzonym przestępstwem, świadkom oraz osobom im najbliższym;”,
- d) po ust. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:
„4. Plan uwzględnia wysokość środków, o których mowa w § 2 ust. 2 pkt 3, określonych w każdym Programie Funduszu, o których mowa w § 2 ust. 1.”;

42) po § 47 dodaje się § 47a w brzmieniu:

„§ 47a. Koszty obsługi Funduszu obejmują koszty funkcjonowania Ministerstwa Sprawiedliwości oraz jednostek określonych w § 45 ust. 1 pkt 1–3, niezbędne do zapewnienia realizacji zadań Funduszu, w szczególności:

- 1) wynagrodzenia osób współpracujących z Ministerstwem Sprawiedliwości oraz jednostkami określonymi w § 45 ust. 1 pkt 1–3 na podstawie umów cywilnoprawnych;
- 2) podnoszenia kwalifikacji osób zatrudnionych w Ministerstwie Sprawiedliwości i jednostkach określonych w § 45 ust. 1 pkt 1–3 oraz współpracujących z tymi podmiotami w ramach umów cywilnoprawnych oraz ekspertów, o których mowa w dziale VIa, którzy są zaangażowani w realizację zadań Funduszu, w tym planowanie, wdrażanie, rozliczanie, kontrolę i ewaluację;
- 3) finansowania kosztów organizacyjnych, technicznych i administracyjnych niezbędnych do zapewnienia sprawnego funkcjonowania Dysponenta we wdrażaniu działań Funduszu;
- 4) budowy, rozwoju i utrzymania systemów teleinformatycznych;
- 5) przygotowania i przeprowadzenia analiz, badań, ewaluacji, sprawozdań, opinii prawnych, doradztwa prawnego oraz finansowania pomocy ekspertów zewnętrznych, w tym ekspertów, o których mowa w dziale VIa;
- 6) wsparcia procesów wyboru ofert i wniosków, monitorowania, kontroli, audytu, przeciwdziałania nadużyciom, korygowania nieprawidłowości oraz księgowania wydatków;
- 7) obsługi funkcjonowania grup roboczych, sieci tematycznych, rad oraz innych podmiotów powołanych przez Dysponenta celem realizacji jego zadań;

8) wsparcia procesu wymiany doświadczeń i informacji pomiędzy odbiorcami, wykonawcami, przedstawicielami instytucji bądź innymi organizacjami funkcjonowania systemu w obszarach finansowanych przez Fundusz;

9) wsparcia podmiotów realizujących zadania ze środków Funduszu w zakresie przygotowania i realizacji powierzonych zadań;

10) organizacji działań edukacyjnych, w tym szkoleń, dla podmiotów realizujących zadania ze środków Funduszu oraz dla innych podmiotów, którym realizacja tych zadań mogłaby być powierzona w przyszłości;

11) działań informacyjnych i promocyjnych dotyczących realizacji zadań Funduszu.”;

43) § 48 otrzymuje brzmienie:

„§ 48. Koszty obsługi Funduszu nie mogą przekroczyć 5% planowanych w danym roku przychodów Funduszu określonych w jego planie.”;

44) uchyla się § 49;

45) po § 49 dodaje się § 49a w brzmieniu:

„§ 49a. 1. Dysponent przekazuje sądom apelacyjnym na rachunki, o których mowa w § 45 ust. 4 i 5, ujęte w projekcie planu na dany rok budżetowy środki na realizację zadań Funduszu, o których mowa w art. 43 § 8 pkt 2 ustawy oraz w § 42a pkt 1 przez sądy rejonowe i okręgowe w danym roku budżetowym, w terminie do 5 stycznia. Sądy apelacyjne przekazują sądom rejonowym i okręgowym na rachunki, o których mowa w § 45 ust. 4 i 5, środki na realizację zadań Funduszu, o których mowa w art. 43 § 8 pkt 2 ustawy oraz w § 42a pkt 1, w danym roku budżetowym, niezwłocznie po ich otrzymaniu od Dysponenta, jednak nie później niż w terminie 2 dni roboczych od dnia ich otrzymania.

2. Dysponent przekazuje Centralnemu Zarządowi Służby Więziennej na rachunek, o którym mowa w § 45 ust. 4, ujęte w projekcie planu na dany rok budżetowy środki na realizację zadań Funduszu, o których mowa w art. 43 § 8 pkt 2 ustawy przez okręgowe inspektoraty Służby Więziennej oraz zakłady karne i areszty śledcze w danym roku budżetowym, w terminie do 5 stycznia. Centralny Zarząd Służby Więziennej przekazuje okręgowym inspektoratom Służby Więziennej oraz zakładom karnym i aresztom śledczym na rachunki, o których mowa w § 45 ust. 4, środki na realizację zadań Funduszu, o których mowa w art. 43 § 8 pkt 2 ustawy w danym roku budżetowym,

niezwłocznie po ich otrzymaniu od Dysponenta, jednak nie później niż w terminie 2 dni roboczych od dnia ich otrzymania.

3. W przypadku gdy środki na realizację zadań Funduszu przez daną jednostkę, ujęte w planie, o którym mowa w § 46, są niższe niż środki ujęte w projekcie tego planu, jednostka zwraca różnicę środków na rachunek bankowy Funduszu w terminie 14 dni od zatwierdzenia tego planu przez Dysponenta. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

4. W przypadku gdy środki na realizację zadań Funduszu przez daną jednostkę, ujęte w planie, o którym mowa w § 46, są wyższe niż środki ujęte w projekcie tego planu, Dysponent przekazuje różnicę tych środków danej jednostce w terminie 14 dni od zatwierdzenia tego planu przez Dysponenta. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

5. W przypadku, gdy wskutek zmiany planu środki na realizację zadań Funduszu przez daną jednostkę, przewidziane w tym planie ulegną zwiększeniu lub zmniejszeniu, przepisy ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

6. Środki zgromadzone na rachunkach, o którym mowa w § 45 ust. 4 i 5, w tym przychody z tytułu oprocentowania tych środków, zwraca się do 31 grudnia danego roku budżetowego na rachunek bankowy Funduszu. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

7. Środki zgromadzone na rachunkach, o których mowa w § 45 ust. 3, na koniec danego miesiąca, sądy rejonowe i sądy okręgowe przekazują do sądów apelacyjnych w terminie do 10 dnia następnego miesiąca. Sądy apelacyjne przekazują zgromadzone środki na rachunek bankowy Funduszu w terminie do 15 dnia tego miesiąca.

8. Środki zgromadzone na rachunkach, o których mowa w § 45 ust. 3, na koniec danego miesiąca jednostki budżetowe posiadające na zaopatrzeniu wojskowe sądy garnizonowe i wojskowe sądy okręgowe przekazują w terminie do 10 dnia następnego miesiąca na rachunek bankowy Funduszu.

9. Środki zgromadzone na rachunkach, o których mowa w § 45 ust. 3, na koniec danego miesiąca zakłady karne i areszty śledcze oraz okręgowe inspektoraty Służby Więziennej przekazują do Centralnego Zarządu Służby Więziennej w terminie do 10 dnia następnego miesiąca. Centralny Zarząd Służby Więziennej przekazuje zgromadzone środki na rachunek bankowy Funduszu w terminie do 15 dnia tego miesiąca.”;

46) w § 50 w ust. 2 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Sprawozdania te są przekazywane Dysponentowi wraz ze szczegółową informacją o wykonaniu zadań, z uwzględnieniem rodzaju pomocy oraz kosztów obsługi, o których mowa w § 39 i 47a.”;

47) po § 52 dodaje się dział VIa:

„DZIAŁ VIa

Eksperci

§ 52a. 1. Dysponent może wyznaczyć eksperta do udziału w wykonywaniu zadań związanych z oceną ofert lub oceną wniosków w ramach otwartego konkursu ofert lub naboru wniosków, o których mowa w § 3.

2. Dysponent może wyznaczyć wyłącznie eksperta wpisanego do wykazu ekspertów.

§ 52b. 1. Dysponent prowadzi wykaz ekspertów, który jest zamieszczany w Biuletynie Informacji Publicznej.

2. Nabór na ekspertów jest prowadzony na podstawie ogłoszenia Dysponenta o naborze na ekspertów. Ogłoszenie o naborze na ekspertów jest zamieszczane w Biuletynie Informacji Publicznej.

3. W ogłoszeniu o naborze na ekspertów określa się:

- 1) wymagania dla kandydatów na ekspertów, o których mowa w ust. 5 pkt 4;
- 2) zasady składania wniosków o wpis na listę ekspertów;
- 3) zasady weryfikacji wniosków;
- 4) regulamin naboru na ekspertów;
- 5) zasady zawierania umów z ekspertami wpisanymi do wykazu oraz sposób ustalenia ich wynagrodzenia;

6) sposób prowadzenia i aktualizacji wykazu.

4. Wykaz ekspertów zawiera:

- 1) imię i nazwisko eksperta;
- 2) adres poczty elektronicznej eksperta;
- 3) wskazanie dziedziny, w której ekspert ma wiedzę, umiejętności, doświadczenie lub uprawnienia.

5. Do wykazu ekspertów wpisany zostaje ekspert, który:

- 1) korzysta z pełni praw publicznych;
- 2) ma pełną zdolność do czynności prawnych;

3) nie został skazany prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;

4) ma wymaganą wiedzę, umiejętności, doświadczenie lub uprawnienia w określonej dziedzinie.

6. Ekspert składa Dysponentowi oświadczenie w zakresie spełnienia wymogów określonych w ust. 5 pkt 1–3 oraz o prawdziwości i zgodności z prawdą dokumentów składanych w odniesieniu do wymogów określonych w ust. 5 pkt 4.

7. Dysponent niezwłocznie informuje eksperta o wpisie do wykazu ekspertów.

§ 52c. 1. Ekspert niezwłocznie informuje Dysponenta o okolicznościach, które powodują zaprzestanie spełniania wymogów, o których mowa w § 52b ust. 5.

2. Dysponent niezwłocznie wykreśla eksperta z wykazu ekspertów w przypadku:

- 1) zaprzestania spełniania wymogów, o których mowa w § 52b ust. 5;
- 2) złożenia przez eksperta na piśmie lub drogą elektroniczną wniosku o wykreślenie z wykazu ekspertów.

3. Dysponent niezwłocznie informuje eksperta o wykreśleniu z wykazu ekspertów.

§ 52d. 1. Udział eksperta w ocenie ofert lub wniosków w ramach, odpowiednio, otwartego konkursu ofert lub naboru wniosków, o których mowa w § 3, ma miejsce na podstawie umowy zawartej z Dysponentem.

2. Umowa, o której mowa w ust. 1, określa w szczególności zakres obowiązków eksperta, w tym obowiązek informowania Dysponenta o znanych mu okolicznościach, które mogą budzić wątpliwości co do jego bezstronności.

3. Niewłaściwa realizacja umowy przez eksperta lub rozwiązanie jej z przyczyn leżących po jego stronie może stanowić przesłankę wykreślenia eksperta z wykazu ekspertów w zakresie określonym przez Dysponenta. W przypadku wykreślenia eksperta z wykazu ekspertów stosuje się § 52c ust. 3.

§ 52e. 1. Informacje o umowach, o których mowa w § 52d ust. 1, zamieszcza się w rejestrze, o którym mowa w art. 34a ustawy o finansach publicznych, zwanym dalej „rejestrem”.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, zamieszcza się w rejestrze niezależnie od wartości przedmiotu umowy.

3. Informacje o zawarciu i rozwiązaniu umowy z ekspertem, zamieszcza się w rejestrze bez zbędnej zwłoki, nie później niż w terminie 30 dni od dnia zawarcia lub rozwiązania umowy.

§ 52f. 1. Do eksperta stosuje się odpowiednio przepisy § 18 ust. 3–5.

2. Ekspert składa Dysponentowi oświadczenie, że nie zachodzi żadna z określonych w § 18 ust. 3 okoliczności powodujących wyłączenie go z możliwości oceny ofert lub wniosków, o których mowa w § 52a ust. 1.

3. Jeżeli zostanie uprawdopodobnione istnienie okoliczności innych niż ustalone na podstawie ust. 1, które mogą wywołać wątpliwości co do bezstronności eksperta, Dysponent wyłącza eksperta z udziału w wykonywaniu zadań, o których mowa w § 52a ust. 1, albo ujawnia te okoliczności.”.

§ 2. 1. Do umów zawartych przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, w tym do ich rozliczania i kontroli, stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Do otwartych konkursów ofert oraz naborów wniosków, ogłoszonych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, stosuje się przepisy dotychczasowe.

3. Do pomocy udzielonej na podstawie wniosków, o których mowa w § 38 i § 40 zmienianego rozporządzenia, złożonych przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, stosuje się przepisy dotychczasowe.

4. Do pomocy udzielanej z inicjatywy własnej podmiotu udzielającego tej pomocy lub udzielanej z urzędu, o której mowa w § 38 i § 40 zmienianego rozporządzenia, której udzielanie rozpoczęło się przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem regulacji wskazanej w art. 1 pkt 29, w zakresie w jakim wprowadza § 36a i § 36b, oraz regulacji wskazanej w art. 1 pkt 45, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2027 r.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Opracowano pod względem prawnym, legislacyjnym i redakcyjnym

Zastępca Dyrektora Departamentu Legislacyjnego

Wojciech Ulitko

/podpisano elektronicznie/

UZASADNIENIE

Przedstawiony projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – Funduszu Sprawiedliwości wynika z potrzeby nowelizacji przepisów wykonawczych, wydanych na podstawie upoważnienia ustawowego z art. 43 § 19 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2025 r. poz. 911, z późn. zm.).

1. Wyjaśnienie potrzeby i celu wydania rozporządzenia.

Zasadniczym celem projektu jest wprowadzenie przepisów zwiększających transparentność w dysponowaniu środkami Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, zwanym dalej „Funduszem”. Równocześnie projekt zakłada usprawnienie procesów sporządzania Programów Funduszu, kontraktowania i rozliczania oraz obiegu środków finansowych. W tym celu wprowadza się:

- możliwość sporządzania Programów Funduszu oraz realizacji określonych w nich zadań na okres do 3 lat budżetowych,

- uszczegółowienie regulacji związanych z powoływaniem i funkcjonowaniem komisji konkursowych oraz komisji oceny wniosków,

- usystematyzowanie kwestii dotyczących wydatkowania kosztów administracyjnych oraz kosztów obsługi Funduszu wraz z wymienieniem możliwych do poniesienia w ramach tychże wydatków,

- wprowadzenie możliwości wyznaczenia, do oceny wniosków lub ofert, ekspertów wpisanych do jawnego wykazu.

W projekcie usystematyzowano także obecnie funkcjonujące w nowelizowanym rozporządzeniu sformułowania.

Projekt przewiduje również szereg zmian, będących wynikiem zgłoszonych w trakcie kontroli zastrzeżeń Najwyższej Izby Kontroli oraz postulatów strony społecznej i innych jednostek budżetowych.

2. Omówienie wprowadzonych zmian.

W pierwszej kolejności (§ 2 zmienianego rozporządzenia) przewiduje się precyzyjne wskazanie jakie trzy rodzaje Programów Funduszu będą sporządzane (ust. 1) z jednoczesnym

rozbudowaniem ich elementów (ust. 2). Zmiany te mają na celu zwiększenie transparentności procesu planowania realizowanych zadań. Przewidziano także, że Dysponent może zmienić każdy Program Funduszu, w szczególności może zwiększyć wysokość środków przeznaczonych na realizację zadań oraz środków na ich kontynuację (ust. 3). Dotychczas, Dysponent był uprawniony jedynie do zwiększenia wysokości środków. Zmiana w ust. 4 polega jedynie na ujednoliceniu stosowanych pojęć, bez wpływu na merytoryczne brzmienie przepisu. Zmiana w ust. 5 polega na wskazaniu, że ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej podlega każdy Program Funduszu. Zmiana ta jest związana z wyodrębnieniem, w ust. 1, trzech rodzajów Programów.

Nowym rozwiązaniem jest wprowadzenie ust. 6 i 7 do § 2 zmienianego rozporządzenia, w których przewidziano, że Dysponent ogłasza każdy Program Funduszu na nie więcej niż 3 lata budżetowe oraz, że termin realizacji zadań nie może być dłuższy niż 3 lata budżetowe. Rozwiązania te mają na celu zapewnienie ciągłości udzielanej pomocy, zapewnienie większej stabilności podmiotom realizującym przewidziane w każdym Programie zadania i zmniejszenie obciążenia organizacyjnego Ministerstwa Sprawiedliwości oraz podmiotów realizujących wskazane zadania. Konieczność corocznego przeprowadzania konkursów na stałe zadania Funduszu stanowi bowiem znaczne obciążenie organizacyjne zarówno po stronie Dysponenta, jak i podmiotów przystępujących do tych konkursów. Biorąc pod uwagę długotrwałość całego procesu, ciągłość udzielanej pomocy mogłaby być w tym modelu zagrożona. Podobne problemy dotyczą procesu przygotowania samego Programu Funduszu. Z uwagi na liczbę niezbędnych do zebrania informacji, brak jest uzasadnienia do podejmowania tego procesu corocznie. Istotne jest również to, że dane dotyczące np. problemów i potrzeb poszczególnych grup uprawnionych osób nie dezaktualizują się tak szybko. Istnieje obawa, że przy corocznym modelu przygotowywania Programów Funduszu, kolejny program różniłby się jedynie zaktualizowanymi o kolejny rok danymi statystycznymi. Dostrzegając jednak, że w ostatnich latach światowa sytuacja geopolityczna, gospodarcza i społeczna dynamicznie się rozwija, uzasadnione jest zapewnienie wcześniej wspomnianej możliwości dokonania zmian w każdym Programie. Konsekwencją możliwości powierzenia zadań na okres do 3 lat budżetowych jest regulacja określająca, że środki na realizację zadań są przekazywane w transzach (§ 4b zmienianego rozporządzenia).

Zmiana w § 3 zmienianego rozporządzenia polega na uwzględnieniu wyodrębnienia 3 osobnych Programów. Z kolei zmiana w § 4 zmienianego rozporządzenia ma na celu

uwzględnienie regulacji określonych w § 49a. Dzięki dokonany zmianom nie będzie wątpliwości, w jaki sposób będzie następować finansowanie realizacji zadań przez poszczególne podmioty. Podmioty określone w art. 43 § 8 pkt 2 ustawy (zawodowi kuratorzy sądowi i służba więzienna) nie są wyłaniane w naborach wniosków lub konkursach ofert. Zadania te są przez nie realizowane na podstawie ustawy. Nie jest im zatem udzielana dotacja celowa z Funduszu, a są przekazywane środki, w trybie określonym w § 49a zmienianego rozporządzenia. W pozostałych wypadkach podstawowym trybem, co do zasady, będzie udzielenie dotacji celowej.

Przewidziano także kwestię konieczności sporządzenia dokumentu w postaci umowy, porozumienia lub decyzji, w którym uregulowany zostanie sposób finansowania powierzanych zadań (§ 4a zmienianego rozporządzenia). Zmiana w § 5 zmienianego rozporządzenia wynika ze zmiany wprowadzonej w § 1 pkt 4, w którym zostało zdefiniowane pojęcie ustawy.

W celu zwiększenia transparentności procesu naboru wniosków jednostek należących do sektora finansów publicznych, uzupełniono elementy ogłoszenia o naborze wniosków (§ 6 zmienianego rozporządzenia). Zmiany te mają na celu zapewnić, aby przekazane środki były wydatkowane zgodnie z celami Funduszu. Wprowadzone zostały także zmiany, które mają zrównać zasady oraz tryb wyłaniania podmiotów do realizacji zadań z sektora finansów publicznych (nabory wniosków) oraz podmiotów spoza tego sektora (konkursy ofert). Zmiany te mają na celu usunięcie dotychczas obowiązującej sytuacji, w której tryb wyboru jednostek sektora finansów publicznych jest prostszy w porównaniu do otwartych konkursów ofert, co może powodować uprzywilejowanie jednostek z sektora publicznego. Zmiany te mają również zapewnić, aby zadania realizowane przez jednostki sektora finansów publicznych były tej samej jakości i w ten sam sposób rozliczane co zadania realizowane m.in. przez fundacje i stowarzyszenia.

W tym zakresie zostały poczynione następujące zmiany w § 6 ust. 1 zmienianego rozporządzenia:

1) pkt 2 został rozbudowany o cel zadania, i grupę odbiorców oraz wytyczne dotyczące realizacji zadania, elementy te występują przy ogłaszanych konkursach ofert (§ 12 ust. 2 pkt 2 zmienianego rozporządzenia). Ponadto zamiast stosowania liczby mnogiej (powierzanych zadań) zastosowano liczbę pojedynczą (powierzanego zadania). Z treści kolejnych przepisów, w tym § 8 ust. 1 pkt 1 oraz § 9 ust. 5 pkt 1 wynika, że jednemu podmiotowi powierza się jedno zadanie;

2) w pkt 3 zmiana polega na zrezygnowaniu z wskazywania w ogłoszeniu o naborze wniosków podmiotów uprawnionych do złożenia wniosków, w zamian wskazano, że w ogłoszeniu będą określone wymagania dla podmiotów wnioskujących o przyznanie środków na realizację zadania, biorąc pod uwagę zgodność tego zadania z celami Funduszu i zakresem naboru. Wprowadzona zmiana ma na celu zapewnienie, aby zadania były realizowane przez podmioty spełniające określone wymogi oraz aby ich realizacja była zgodna z celami Funduszu;

3) zmiana w pkt 3 polega na zastosowaniu jednolitych pojęć („Funduszu” zamiast „Funduszu Sprawiedliwości”) oraz zastosowaniu liczby pojedynczej w stosunku do zadania (konsekwencja zmiany w pkt 1);

4) został dodany pkt 4a, zgodnie z którym w ogłoszeniu o naborze wniosków określa się także maksymalną wysokość i sposób rozliczenia kosztów administracyjnych. Zmiana ta jest konsekwencją wprowadzenia do zmienianego rozporządzenia § 31b, który określa sposób ustalenia wysokości kosztów administracyjnych oraz ich katalog. Zgodnie z § 31b ust. 2 Dysponent określa w ogłoszeniu maksymalną wysokość i sposób rozliczenia kosztów administracyjnych;

5) zmiana w pkt 5 polega na wykreśleniu słów „i ich wysokość”. Zmiana ta wynika z tego, że wysokość środków przeznaczonych na realizację zadania będzie określona na podstawie pkt 4;

6) zmiana w pkt 6 polega na zastąpieniu słowa „zadań” słowem „zadania”. Zmiana ta jest konsekwencją zmiany liczby mnogiej na liczbę pojedynczą we wcześniejszych punktach;

7) dodanie pkt 6a, 6b, 6c i 6d ma na celu wprowadzenia do ogłoszenia o naborze wniosków takich samych elementów jak w ogłoszeniu o konkursie ofert (elementy te zostały określone w § 12 ust. 2 pkt 6, 9, 10 i 11);

8) dodanie pkt 6e ma na celu umożliwienie określenia poziomu i rodzaju wkładu własnego podmiotu przystępującego do naboru wniosków w formie niepieniężnej, dzięki czemu podczas realizacji zadania będzie możliwe skorzystanie z zasobów danego podmiotu, które nie są pieniężnym współfinansowaniem zadania (np. lokal lub zasoby kadrowe);

9) dodanie pkt 7a, 7b i 7c ma na celu wprowadzenie do ogłoszenia o naborze takich samych elementów jak w ogłoszeniu o konkursie ofert (elementy te zostały określone w § 12 ust. 2 pkt 5, 8 i 12). Przy czym w zakresie pkt 7c zawarto informację o przewidywanym terminie ogłoszenia wyników naboru wniosków, z uwagi na to, że termin ogłoszenia wyników

konkursu ofert (oraz odpowiednio wyników naboru wniosków) jest określony w § 22 ust. 3 i 4 zmienianego rozporządzenia. Ogłoszenie o naborze wniosków (oraz ogłoszenie o konkursie ofert) może określać jedynie przewidywany termin ogłoszenia wyników.

W projekcie przewidziano także rozwiązanie, zgodnie z którym w ogłoszeniu o naborze wniosków oraz o otwartym konkursie ofert będzie zawarty także wzór umowy, która będzie wyłaniana z danym podmiotem (§ 6 ust. 1 pkt 9 oraz § 12 ust. 2 pkt 14 zmienianego rozporządzenia). Ma to umożliwić podmiotom, które są zainteresowane przystąpieniem do naboru wniosków lub konkursu ofert, zapoznanie się z wszystkimi wymogami realizacji danego zadania już na etapie ogłoszenia naboru lub konkursu. Ograniczy to sytuacje, w których o treści umowy podmioty dowiadywały się dopiero przed jej podpisaniem.

Możliwość przyjęcia kolejności wpływu przy wyborze wniosków podlegających ocenie (§ 6 ust. 1b zmienianego rozporządzenia), ma na celu usprawnienie procesu naboru wniosków przez ograniczenie liczby wniosków do rozpatrzenia przez komisję oceny wniosków. Może zaistnieć taka potrzeba, jeżeli w danym naborze spodziewane będzie wpłynięcie wniosków opiewających na łączną kwotę znacznie przekraczającą środki przewidziane w naborze oraz w liczbie przekraczającej możliwości organizacyjne Ministerstwa Sprawiedliwości. Zastosowanie tego rozwiązania nie oznacza, że wnioski nie będą podlegały ocenie (formalnej i merytorycznej), ma ono na celu jedynie ograniczenie liczby wniosków, które mogą zostać przekazane do oceny. Jednocześnie przepis zawiera przesłanki do jego zastosowania, co zmniejszy dowolność Dysponenta w tym zakresie. Ponadto przepis nakłada na Dysponenta obowiązek określenia w naborze wniosków liczby wniosków, które będą podlegać ocenie, jak również określenia czy i w jakim trybie pozostałe wnioski, które wpłynęły po przekroczeniu ustalonej liczby, będą podlegać ocenie. Ponadto Dysponent będzie zobowiązany do zamieszczenia w ogłoszeniu o naborze wniosków, uzasadnienia przyjętej liczby wniosków podlegających ocenie.

Projekt zakłada także, że sama procedura naborów wniosków, w tym sposób wyłaniania komisji oceny wniosków i zasady jej procedowania, będzie tożsama z procesem otwartego konkursu ofert, przewidzianego w rozporządzeniu dla zadań powierzanych jednostkom niezaliczanym dla sektora finansów publicznych.

Kolejnym elementem, który ma zrównać zasady powierzania realizacji zadań Funduszu jednostkom zaliczanym do sektora finansów publicznych oraz jednostkom niezaliczanym do tego sektora jest dodanie do § 6 zmienianego rozporządzenia ust. 1a. Przepis ten przewiduje

dodatkowe elementy ogłoszenia o naborze wniosków. Elementy wskazane w pkt 1 i 2 zostały określone także w § 12 ust. 3 pkt 2 i 3 zmienianego rozporządzenia. Dodanie pkt 3 ma na celu zapewnienie możliwości ograniczenia liczby składanych wniosków w ogłaszanych naborach. Takie rozwiązanie ma na celu ograniczenie sytuacji, w których znaczna część zadań powierzanych w ramach naboru wniosków będzie realizowana przez jeden podmiot, dzięki czemu zwiększony zostanie dostęp do środków publicznych także dla innych podmiotów uprawnionych do składania wniosków w ogłaszanych naborach. Dodanie pkt 4 wynika z konieczności monitorowania osiągnięcia wskaźników rezultatów dotowanych projektów, na konieczność czego wskazała Najwyższa Izba Kontroli w trakcie przeprowadzonej kontroli. W konsekwencji wnioskodawca we wniosku będzie wskazywał założone wskaźniki realizacji zadania, w tym wskaźniki produktów i wskaźniki rezultatów (§ 8 ust. 1 pkt 1b), zaś w ogłoszeniu o naborze wniosków Dysponent będzie mógł określić minimalne wymagane wskaźniki realizacji zadania. Dodanie pkt 5 ma na celu zapewnienie Dysponentowi określenia wymogów w zakresie sposobu uzasadnienia kosztów realizacji zadania. Z kolei wprowadzenie pkt 6 jest konsekwencją dodania do zmienianego rozporządzenia § 17a.

Wprowadzenie regulacji określonej w pkt 7 ma na celu zapewnienie możliwości określenia przez Dysponenta na jakim terytorium będzie realizowane zadanie przez wyłoniony podmiot. Regulacja ta ma szczególne znaczenie przy realizacji zadań określonych w § 36 i § 39 zmienianego rozporządzenia. Dzięki temu będzie możliwe zorganizowanie realizacji zadań polegających na udzielaniu pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem, świadkom oraz osobom im najbliższym, jak również pomocy postpenitencjarnej, w taki sposób, aby każdy z wyłonionych podmiotów był odpowiedzialny za udzielanie pomocy na wybranym terytorium. Dzięki temu, osoby uprawnione do otrzymania pomocy, będą wiedziały do którego podmiotu powinny zwrócić się o pomoc, nawet wtedy, gdy na obszarze danej miejscowości nie został umiejscowiony lokal, w którym jest udzielana pomoc. Rozwiązanie to będzie także pomocne przy realizacji zadania, o którym mowa w § 36a ust. 1 i 2. W § 36a ust. 5 przewidziano, że dana pomoc może być udzielana przez podmiot, o którym mowa w art. 43 § 8 pkt 1 ustawy, udzielający pomocy na terytorium obejmującym miejsce zamieszkania osób uprawnionych.

Zmiana ust. 2 w § 6 zmienianego rozporządzenia ma na celu zastosowanie jednolitych pojęć w zmienianym rozporządzeniu, tj. „Dysponent” zamiast „Dysponent Funduszu”,

„ogłoszenia o naborze wniosków” zamiast „ogłoszenia” oraz „do czasu” zamiast „do momentu”.

Zmiany w § 8 ust. 1 zmienianego rozporządzenia również zostały wprowadzone w celu ujednolicenia zasad i trybu powierzania realizacji zadań Funduszu w ramach naborów wniosków oraz konkursów ofert. Zmiany te polegają na:

1) w pkt 1 na wskazaniu, że we wniosku zamiast określenia sposobu realizacji zadania powinno się wskazać szczegółowy opis sposobu realizacji zadania. Dzięki tej zmianie możliwe będzie dokonanie oceny powierzanego zadania pod kątem jego zgodności z celami Funduszu;

2) dodaniu pkt 1a w celu usprawnienia oceny formalnej wniosku poprzez ułatwienie określenia wnioskodawcy, a także ustaleniu czy jest on podmiotem uprawnionym do złożenia wniosku;

3) dodaniu pkt 1b w celu zapewnienia możliwości monitorowania osiągnięcia wskaźników rezultatów dotowanych projektów, co zostało opisane we wcześniejszej części uzasadnienia;

4) dodaniu pkt 4a i 4c w celu wprowadzenia do wniosku takich samych elementów jak w ofercie (elementy te zostały określone w § 14 ust. 1 pkt 6 i 8);

5) dodaniu pkt 4b, co jest konsekwencją dodania pkt 6e do ust. 1 w § 6 zmienianego rozporządzenia;

6) zmianie treści pkt 5 oraz dodaniu pkt 6 w celu wprowadzenia do wniosku takich samych elementów jak w ofercie (elementy te zostały określone w § 14 ust. 1 pkt 9 i 10).

Zmiana w ust. 2 § 8 zmienianego rozporządzenia ma na celu określenie, że do wniosku załącza się te dokumenty, które zostały wskazane w ogłoszeniu.

Dodanie do § 8 zmienianego rozporządzenia ust. 3 ma na celu określenie elementów kosztorysu zadania, dzięki czemu zostanie zapewniona możliwość oceny wniosku pod kątem planowanego sposobu wydatkowania środków. W dodanym ust. 4 określono, że kosztorys jest sporządzany w podziale na bezpośrednie koszty zadania i koszty administracyjne oraz w podziale na poszczególne lata budżetowe jego realizacji, co jest konsekwencją regulacji określonych w § 2 ust. 7 oraz § 31a. Regulacje dodane w ust. 5 i 6 mają na celu ustalenie sposobu udokumentowania wskazanych we wniosku elementów, o których mowa w § 8 ust. 1 pkt 4a i 4b. Dodanie regulacji określonej w ust. 7 ma na celu wprowadzenie do naborów

wniosków tożsamego rozwiązania jak przy konkursach ofert (rozwiązanie to zostało określone w § 14 ust. 6 zmienianego rozporządzenia).

Dodanie do zmienianego rozporządzenia § 8a i § 8b ust. 1 i 2 ma na celu wprowadzenie do naborów wniosków tożsamego rozwiązania jak przy konkursach ofert (rozwiązanie to zostało określone w § 16 i § 17 zmienianego rozporządzenia). Z kolei dodanie regulacji określonej w dodawanym § 8b ust. 3 ma na celu zapewnienie możliwości wykorzystania przez Dysponenta przy przeprowadzonym naborze wniosków dedykowanego systemu teleinformatycznego, co ma na celu zwiększenie transparentności procedury przygotowania i składania wniosków. Podobne rozwiązanie zostało przewidziane przy przeprowadzaniu konkursów ofert poprzez dodanie do § 17 zmienianego rozporządzenia ust. 3.

Zmiany w § 9 zmienianego rozporządzenia również mają na celu zrównanie trybu i zasad powierzania realizacji zadań Funduszu jednostkom sektora finansów publicznych oraz podmiotom niezaliczanym do tego sektora. W tym celu wskazano, że do oceny wniosków zostanie powołana komisja oceny wniosków (ust. 1). Wcześniej Dysponent mógł, lecz nie musiał, powołać zespół do weryfikacji wniosków. Z kolei zmiana w ust. 2 polega na zawarciu odesłania w zakresie powołania, składu i trybu działania komisji oceny wniosków oraz kryteriów, sposobu i trybu oceny wniosków przez tę komisję oraz trybu przekazania środków przez Dysponenta oraz zawarcia przez niego umów - określonych regulacji dotyczących konkursów ofert. Konsekwencją tej regulacji jest uchylenie ust. 3 i 4 w § 9 zmienianego rozporządzenia. Zmiana w ust. 5 polega na rozbudowaniu elementów umowy zawieranej przez Dysponenta z podmiotem, któremu zostały przekazane środki. Dzięki czemu sposób realizacji zadania będzie lepiej uregulowany. Zawarcie szerszego katalogu elementów umowy jest także istotne z uwagi na wprowadzany pkt 9 do ust. 1 w § 6 zmienianego rozporządzenia, gdyż wzór umowy zawierający wskazane elementy będzie określony w ogłoszeniu o naborze wniosków. Dzięki takiemu rozwiązaniu podmioty, które będą chciały przystąpić do naboru wniosków, będą mogły zapoznać się ze sposobem realizacji zadania w dokładniejszy sposób. Dotychczasowy katalog przykładowych elementów umowy był w tym zakresie niewystarczający. Dodanie do § 9 zmienianego rozporządzenia ust. 6 ma na celu umożliwienie Dysponentowi wprowadzenia jednolitego wzoru stosowanych wniosków o udzielenie pomocy.

Uchylenie § 10 i 11a zmienianego rozporządzenia wynika z zaproponowanego w § 9 ust. 2 odwołania, oraz zmiany § 9 ust. 5, który określa elementy zawieranej umowy. § 10 zmienianego rozporządzenia określał jedynie ogólnie, że przekazywanie środków na

realizację zadań odbywa się w terminach zapewniających finansowanie zobowiązań wynikających z realizacji tych zadań. W § 9 ust. 5 pkt 2 wskazuje, że umowa zawarta z podmiotem, któremu zostały przyznane środki określa w szczególności wysokość środków przyznanych na realizację zadania i tryb płatności, w tym terminy i warunki wypłaty transz środków, jeśli środki wypłacane są w transzach. Z kolei § 11a zawiera procedurę zamieszczania informacji o wynikach naboru wniosków. Kwestia ta jest uregulowana w § 22 ust. 3 i 4, który – stosownie do odwołania zawartego w § 9 ust. 2 – znajduje zastosowanie także do naborów wniosków.

Zmiana treści pkt 2 oraz 8, a także dodanie pkt 2a, 3a, 3b, 9a oraz 14 w ust. 2 § 12 zmienianego rozporządzenia ma na celu zrównanie trybu i zasad powierzania realizacji zadań Funduszu jednostkom sektora finansów publicznych oraz podmiotom niezaliczanym do tego sektora. Uzasadnienie do poszczególnych zmian zostało określone we wcześniejszej części uzasadnienia, w zakresie zmian czynionych w § 6.

Zmiana pkt 4 w ust. 4 § 12 zmienianego rozporządzenia polega na zapewnieniu możliwości ograniczenia liczby składanych ofert w ogłaszanych konkursach. Dotychczas przepis przewidywał jedynie możliwość zawarcia w ogłoszeniu o konkursie zastrzeżenia, że jeden oferent może złożyć w konkursie tylko jedną ofertę. Rozwiązanie takie jest jednak niewystarczające. W sytuacji, gdy jest ogłaszany konkurs na realizację wielu zadań, np. na utworzenie Okręgowych Ośrodków w ramach Sieci Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przestępstwem, zastrzeżenie w ogłoszeniu, że oferent może złożyć tylko jedną ofertę jest zbyt rygorystyczne. W takich przypadkach prowadziłyby to do ryzyka, że część Okręgowych Ośrodków w ogóle nie powstanie, gdyż złożeniem oferty nie będzie zainteresowana wystarczająca liczba podmiotów. Z tej przyczyny ograniczenie to często nie było w praktyce stosowane. Jednocześnie uzasadnione jest zapewnienie możliwości, w której, już podczas ogłaszania konkursu, będzie mogła zostać określona maksymalna liczba ofert, jaką może w danym konkursie złożyć jeden podmiot. Takie rozwiązanie ma na celu ograniczenie sytuacji, w których znaczna część Okręgowych Ośrodków jest prowadzonych przez duże organizacje pozarządowe, które wyspecjalizowały się w udzielaniu danego rodzaju pomocy. Dzięki takiemu rozwiązaniu zwiększony zostanie dostęp do środków publicznych także dla innych podmiotów uprawnionych do składania ofert w ogłaszanych konkursach.

Dodanie do ust. 3 w § 12 pkt 5–8 zmienianego rozporządzenia również ma na celu zrównanie trybu i zasad powierzania realizacji zadań Funduszu jednostkom sektora finansów

publicznych oraz podmiotom niezaliczanym do tego sektora. Uzasadnienie do poszczególnych zmian zostało określone we wcześniejszej części uzasadnienia, w zakresie zmian czynionych w § 6.

Zmiana w ust. 5 w § 12 zmienianego rozporządzenia polega na zastosowaniu ujednoliconych pojęć, tj. „Dysponent” zamiast „Dysponent Funduszu”, „ogłoszenia o konkursie ofert” zamiast „ogłoszenia” oraz „do czasu” zamiast „do momentu”.

Zmiana treści pkt 1-2a oraz dodanie pkt 6a i 9 w ust. 1 § 14 zmienianego rozporządzenia również ma na celu zrównanie trybu i zasad powierzania realizacji zadań Funduszu jednostkom sektora finansów publicznych oraz podmiotom niezaliczanym do tego sektora. Podobne regulacje zostały zawarte w § 8 ust. 1 pkt 1, 1a, 1b, 4b oraz 5. Z kolei zmiana treści pkt 1 w ust. 2 ma na celu usprawnienia procesu weryfikacji formalnej złożonych ofert poprzez załączenie do oferty aktualnego odpisu z właściwego rejestru, co ograniczy czynności komisji dokonywane na tym etapie oceny oferty.

Zmiana w ust. 5 § 14 zmienianego rozporządzenia polega na określeniu, że kosztorys zadania zawiera wyłącznie koszty planowane do poniesienia w związku z realizacją zadania oraz ustalenie nowego katalogu elementów kosztorysu. Dzięki temu zostanie zapewniona możliwość oceny oferty pod kątem planowanego sposobu wydatkowania środków. W dodanych ust. 5a i 5b określono, że kosztorys jest sporządzany w podziale na bezpośrednie koszty zadania i koszty administracyjne oraz że kosztorys sporządza się w podziale na poszczególne lata budżetowe jego realizacji, co jest konsekwencją regulacji określonych w § 2 ust. 7 oraz § 31a.

Dodanie ust. 7a w § 14 zmienianego rozporządzenia ma na celu wprowadzenie do konkursów ofert podobnej regulacji, jaka występuje w naborach wniosków i została określona w dodawanym ust. 6 do § 8.

W związku z wskazaniem, że jednym z elementów każdego Programu Funduszu będzie harmonogram działań niezbędnych do zakontraktowania zadań (§ 2 ust. 2 pkt 5 zmienianego rozporządzenia) zmieniona została treść § 15 w ten sposób, że otwarte konkursy ofert będą ogłaszane przez Dysponenta w terminach określonych we wspomnianych harmonogramach. Zmiana ta ma na celu zapewnienie odpowiedniego planowania realizacji zadań Funduszu, w tym ich kontraktacji.

Istotną zmianą jest wprowadzenie do zmienianego rozporządzenia § 17a, zezwalającego na opracowanie zestawienia standardu i cen rynkowych najczęściej finansowanych kosztów Funduszu. Rozwiązanie to ma na celu ustandaryzowanie stosowanych stawek oraz zapewnienie realizacji zadań publicznych w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.

Zmianie ulegną także regulacje dotyczące powoływania i trybu pracy komisji konkursowej (§ 18 zmienianego rozporządzenia). W pierwszej kolejności wskazano skład oraz krąg osób, które mogą zostać powołane do komisji konkursowej (ust. 1 i 2) oraz, że Dysponent powołuję ją nie później niż w ciągu 7 dni od dnia upływu terminu składania ofert (ust. 1a). Rozszerzony został także katalog przesłanek wykluczających z prac w komisji (ust. 3). Zapewniono także możliwość powołania przez Dysponenta na każdym etapie prac komisji dodatkowych jej członków (ust. 7a). Dzięki wprowadzonym zmianom usprawnione zostanie funkcjonowanie komisji konkursowej oraz zwiększona zostanie jej transparentność. Regulacje w zakresie określenia przesłanek wykluczających z prac w komisji mają na celu wyeliminowanie konfliktu interesów oraz zapewnienie obiektywnej oceny ofert.

Doprecyzowano także kwestię konsekwencji braku skorygowania w określonym terminie oferty przez podmiot, który ją złożył w przypadku złożenia przez komisję propozycji zmniejszenia kwoty wnioskowanej dotacji (§ 19 ust. 7 zmienianego rozporządzenia).

Rozbudowano protokół z przebiegu konkursu o informacje, czy zaistniały przesłanki wykluczające członka komisji z jej prac oraz o informacje, czy złożone zostały oświadczenia o braku występowania tych przesłanek (§ 21 pkt 9a i 9b zmienianego rozporządzenia).

Zmiana ust. 1 w § 22 zmienianego rozporządzenia ma na celu zastosowanie sformułowanej w § 18 ust. 1 definicja słowa „komisja”. Z kolei do ust. 3 w § 22 zmienianego rozporządzenia rozbudowano elementy ogłoszenia o wynikach konkursu ofert poprzez dodanie oceny formalnej i oceny merytorycznej.

Zmiana w § 25 ust. 1 pkt 4 zmienianego rozporządzenia ma na celu zapewnienie, aby w ramach I etapu komisja oceniała nie tylko czy oferta została złożona przez uprawniony podmiot, ale także czy podmiot ten nie podlega wykluczeniu. Przesłanki wykluczenia podmiotu zostały określone w art. 43 § 15a i 15b ustawy. Zmiana ta jest związana z uchYLENIEM pkt 3 w ust. 2 § 14 zmienianego rozporządzenia i polega na tym, że podmiot składający ofertę nie będzie załączał do oferty oświadczenia potwierdzającego, że nie stwierdzono niezgodnego z przeznaczeniem wykorzystania środków wcześniej przyznanej dotacji przez podmiot

składający ofertę. Dotychczasowe rozwiązanie budziło wątpliwości podczas składania ofert, gdyż niejasna była możliwość złożenia tego oświadczenia, w sytuacji gdy w trakcie niezakończonego jeszcze rozliczenia dotacji część wydatków została uznana za niekwalifikowalne. Uzasadnione więc było zapewnienie, aby okoliczność ta była badana podczas I etapie oceny przez komisję. Wskazać należy, że okoliczność wydania prawomocnej decyzji o zwrocie dotacji jest znana Dysponentowi z urzędu, jako organowi, który wydał tą decyzję.

Zmiana w § 27 ust. 1 pkt 3 zmienianego rozporządzenia ma na celu uwzględnienie w tej regulacji dodania możliwości wniesienia przez wnioskodawcę lub podmiot składający ofertę wkładu własnego w formie niepieniężnej.

Zmiana w § 29 ust. 2 wynika z uwzględnienia ujednolicenia stosowanych w zmienianym rozporządzeniu pojęć i sformułowań („Dysponent” zamiast „Dysponent Funduszu” oraz „do czasu” zamiast „do momentu”). Kolejna zmiana dotyczy określenia w dodawanym do zmienianego rozporządzenia § 30a, elementów umowy zawieranej przez Dysponenta z podmiotem, któremu udzielana jest dotacja. Ustanowiony w tym przepisie katalog elementów umowy jest katalogiem otwartym i określa podstawowe kwestie, które powinny zostać uregulowane w umowie. Takie rozwiązanie ma na celu ustalenie określonego standardu zawieranych umów oraz zapewnienie prawidłowego wydatkowania środków Funduszu.

Dodanie § 30b do zmienianego rozporządzenia ma na celu umożliwienie Dysponentowi wprowadzenia jednolitego wzoru stosowanych wniosków o udzielenie pomocy.

Kolejna zmiana dotyczy wprowadzenia możliwości przyznania dotacji podmiotowi, który otrzymał następną w kolejności liczbę punktów, w sytuacji, gdy podmiot, któremu przyznano dotację, mimo pisemnego wezwania do zawarcia umowy, odmówił zawarcia umowy (§ 30c zmienianego rozporządzenia). Rozwiązanie to ma na celu zapewnienie ciągłości realizacji zadań publicznych ze środków Funduszu. Procedura konkursowa jest czasochłonna i dotychczas odmowa podpisania przez dany podmiot umowy skutkowałą koniecznością przeprowadzenia kolejnego postępowania konkursowego. W konsekwencji rozpoczęcie realizacji danego zadania opóźniało się o kilka miesięcy. Wprowadzane rozwiązanie umożliwia zawarcie umowy z kolejnym podmiotem, który przystąpił do konkursu i jego oferta została oceniona pozytywnie. Wskazać należy, że rozwiązanie to nie stanowi zagrożenia dla zasady konkurencyjności postępowania konkursowego, gdyż wszystkie oferty, które spełniają wymogi formalne, podlegają ocenie merytorycznej, a gdyby podmiot, który odmówił zawarcia

umowy, nie przystąpił do danego konkursu to kolejny pod względem liczby przyznanych punktów podmiot i tak otrzymałby dotację.

Zmianie uległ również ust. 3 w § 31 zmienianego rozporządzenia poprzez wskazanie, że zwracane są środki niewykorzystane nie tylko przez wnioskodawcę, ale także podmiot składający ofertę.

Kolejne zmiany dotyczą wprowadzenia zasad ponoszenia kosztów administracyjnych (§ 31a i 31b zmienianego rozporządzenia). Regulacje te odzwierciedlają reguły stosowane dotychczas w konkursach. Jednakże, z uwagi na konieczność ujednolicenia zasad ponoszenia tych kosztów rozwiązania te zostały wprowadzone do rozporządzenia. Wprowadzono także katalog wydatków, jakie mogą być poniesione w ramach kosztów administracyjnych (§ 31b ust. 4 zmienianego rozporządzenia) oraz kosztów obsługi Funduszu (§ 47a zmienianego rozporządzenia). Rozwiązania te mają na celu ustalenie listy wydatków, jakie w ramach tych kosztów mogą być poniesione. Ma to zapewnić większą kontrolę nad wydatkami oraz zapewnić, aby wydatki były ponoszone zgodnie z celami Funduszu. Zwiększona została także wysokość możliwych do poniesienia kosztów obsługi Funduszu. Zgodnie z proponowaną regulacją nie mogłyby one przekroczyć 5% planowanych w danym roku przychodów Funduszu określonych w jego Planie (§ 48 zmienianego rozporządzenia).

Kolejne zmiany dotyczą okresu, w którym Dysponent będzie mógł żądać od podmiotów, które otrzymały dotacje, pełnej dokumentacji dotyczącej wykonywanej umowy (§ 34 ust. 2 zmienianego rozporządzenia) oraz okresu, w którym Dysponent będzie uprawniony do przeprowadzenia kontroli realizacji powierzonych zadań finansowanych ze środków Funduszu (§ 35 ust. 1 zmienianego rozporządzenia). W trakcie prac legislacyjnych nad rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 listopada 2024 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – Funduszu Sprawiedliwości (Dz. U. z 2024 r. poz. 1715), zmienione zostały wskazane okresy w ten sposób, że obejmują one okres 5 lat od rozpoczęcia wykonywania umowy. Wówczas intencją było precyzyjne określenie dnia, od którego rozpoczyna się bieg okresu, w którym obowiązują określone uprawnienia Dysponenta względem beneficjentów dotacji. Konsekwencją tych zmian było jednak skrócenie tych okresów, względem wcześniejszego brzmienia tych przepisów. Wcześniej bowiem 5-letni okres liczył się od dnia zakończenia umowy. Zmiana ta jest szczególnie istotna pod kątem wprowadzenia możliwości realizacji zadań w okresie do 3 lat budżetowych. W takiej sytuacji Dysponent miałby jedynie 2 lata na rozliczenie całej

dotacji, żądania przedłożenia określonych dokumentów oraz przeprowadzenia kontroli. Biorąc pod uwagę dotychczasowe doświadczenia z rozliczeń i kontroli wykonywania umowy okres ten jest zbyt krótki, a po jego upływie Dysponent nie miałby podstawy prawnej do podejmowania w tym zakresie czynności. Z tej przyczyny, celem zapewnienia prawidłowego wykonywania zadań publicznych oraz wydatkowania środków Funduszu, jak również wykonywania działań nadzorczych Dysponenta, uzasadnione jest przedłużenie tego terminu do 5 lat od dnia zakończenia obowiązywania umowy.

Zmianie ulega także zakres podejmowanych działań kontrolnych Dysponenta (§ 35 ust. 1 i 1a zmienianego rozporządzenia). Obecnie przepis wskazuje na obowiązek przeprowadzania kontroli w liczbie nie mniejszej niż 25% zawartych umów na realizację zadań z Funduszu. Biorąc pod uwagę liczbę obowiązujących jednocześnie umów, liczba przeprowadzonych kontroli na podstawie tych regulacji wydaje się zbyt wysoka oraz przekraczająca możliwości organizacyjne Dysponenta. Uzasadnione wydaje się zatem przyjęcie innego modelu sposobu ustalania zakresu działań kontrolnych Dysponenta. Działania te powinny zostać oparte o przygotowany corocznie plan kontroli. Podczas przygotowania planu kontroli powinny być uwzględnione okoliczności dotyczące planowania realizowanych zadań jak i ich realizacji. Dzięki temu wytypowanie podmiotów, które powinny podlegać kontroli, będzie odbywało się na podstawie wcześniej określonego planu kontroli. Dotychczasowe przepisy określają jedynie minimalną liczbę kontroli, nie określają jednak sposobu wytypowania podmiotów, które powinny podlegać kontroli.

Kolejna zmiana dotyczy ujednolicenia sposobu udzielania pomocy w formie bonów w przypadku udzielania pomocy, o której mowa w § 36 i 39 zmienianego rozporządzenia.

W dodawanych do zmienianego rozporządzenia § 36a i § 36b została uregulowana nowa forma pomocy dla wybranych grup osób dotkniętych skutkami przestępstw określonych w art. 148 i 197 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. kodeks karny (Dz. U. z 2025 r. poz. 383, z późn. zm.). Dodatkowa forma pomocy będzie przysługiwać - w przypadku przestępstwa art. 197 kodeksu karnego - osobie pokrzywdzonej tym przestępstwem, zaś w przypadku przestępstwa z art. 148 k.k. - dzieciom oraz małżonkowi osoby pokrzywdzonej. Wprowadzenie tego świadczenia jest uzasadnione z punktu widzenia skutków pokrzywdzenia tymi przestępstwami. W przypadku przestępstwa z art. 197 k.k., tj. jednego z najpoważniejszych przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, osoba pokrzywdzona tym przestępstwem zmagą się z długotrwałymi konsekwencjami pokrzywdzenia. Przestępstwo to

oddziałuje w sposób istotny na sytuację zdrowotną, osobistą, rodzinną oraz majątkową osoby pokrzywdzonej. Przepięstwo określone w art. 148 k.k. istotnie oddziałuje na osoby najbliższej dla osoby pokrzywdzonej. Skutkiem tego przestęstwa jest bowiem pozbawienie życia członka rodziny. W takiej sytuacji najbliższa rodzina osoby pokrzywdzonej poza utratą osoby najbliższe również mierzy się z trudnościami w swojej sytuacji zdrowotnej (w szczególności w zakresie zdrowia psychicznego), rodzinnej, osobistej i majątkowej.

Uzasadnione jest zatem udzielenie dodatkowe wsparcia wskazanym grupom osób. Wsparcie to, poprzez wpłatę okresowego wsparcia pieniężnego w kwocie 2.000 złotych przez okres do 12 miesięcy, ma na celu zapewnienie środków, które pomogą zmierzyć się z trudną sytuacją, która jest wynikiem przestęstwa. Wskazać należy, że wsparcie udzielane na podstawie § 36 ust. 1 może okazać się niewystarczające. Niewystarczające jest także świadczenie udzielane na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o państwowej kompensacie przysługującej ofiarom niektórych czynów zabronionych (Dz. U. z 2016 r. poz. 325).

W pierwszej kolejności wskazać należy, że do kręgu osób uprawnionych do otrzymania tego świadczenia jest m.in. osoba, która na skutek czynu zabronionego doznała ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, naruszenia czynności narządu ciała lub rozstroju zdrowia, trwających dłużej niż 7 dni. Może się zatem okazać, że część osób pokrzywdzonych przestępstwem z art. 197 k.k. nie będzie uprawniona do trzymywania świadczenia na podstawie opisywanej ustawy. Ponadto, stosownie do art. 3 ustawy o państwowej kompensacie przysługującej ofiarom niektórych czynów zabronionych, kompensata może być przyznana w kwocie pokrywającej wyłącznie utracone zarobki lub inne środki utrzymania, koszty związane z leczeniem i rehabilitacją, koszty pogrzebu. Maksymalna wysokość kompensaty nie może przekroczyć 25.000 zł, a gdy ofiara poniosła śmierć - kwoty 60.000 zł (art. 6 ust. 1 omawianej ustawy). Kompensata nie pokrywa zatem kosztów wszystkich skutków przestęstwa, a jej wysokość jest ograniczona kwotowo. Istotne jest również, że to, że kompensata jest przyznawana przez właściwy sąd rejonowy w ramach postępowania nieprocesowego, a do jej otrzymania wymagane jest wykazanie wysokości żądanej kwoty. Oznacza to, że proces otrzymania wskazanych środków jest dłutowały i uzależniony od tempa rozpoznawania spraw w danym sądzie, a otrzymanie świadczenia wymaga określonej aktywności osoby uprawnionej, w tym w zakresie postępowania dowodowego.

Ostatecznie niewiele osób dochodzi przyznania kompensaty, a jeszcze mniej ją otrzymuje.

Z danych zgromadzonych ze sprawozdań statystycznych MS-S1 za lata 2018-2025 wynika, że:

1) w 2018 roku wpłynęło 111 wniosków, z czego 34 uwzględniono w całości lub w części, 21 oddalono, a 20 zwrócono;

2) w 2019 r. wpłynęło 117 wniosków, z czego 25 uwzględniono w całości lub w części, 27 oddalono, a 43 zwrócono;

3) w 2020 r. wpłynęło 55 wniosków, z czego 21 uwzględniono w całości lub w części, 19 oddalono, a 19 zwrócono;

4) w 2021 r. wpłynęło 56 wniosków, z czego 21 uwzględniono w całości lub w części, 13 oddalono, a 7 zwrócono;

5) w 2022 r. wpłynęło 50 wniosków, z czego 17 uwzględniono w całości lub w części, 18 oddalono, a 12 zwrócono;

6) w 2023 r. wpłynęło 53 wniosków, z czego 22 uwzględniono w całości lub w części, 9 oddalono, a 16 zwrócono;

7) w 2024 r. wpłynęło 46 wniosków, z czego 16 uwzględniono w całości lub w części, 13 oddalono, a 7 zwrócono;

8) w 2025 r. wpłynęło 39 wniosków, z czego 18 uwzględniono w całości lub w części, 13 oddalono, a 5 zwrócono.

We wskazanym okresie przyznano kompensaty w następującej łącznej wysokości: w 2018 r. - 331.925 zł, w 2019 r. - 378.929 zł, w 2020 r. - 243.995 zł, w 2021 r. - 283.895 zł, w 2022 r. - 196.516 zł, w 2023 r. - 414.985 zł, w 2024 r. - 210.255 zł, zaś w 2025 r. - 330.836 zł.

Z informacji zawartych w sprawozdaniach statystycznych MS-S6r i MS-S6o za lata 2020-2025 wynika, że liczba osób pokrzywdzonych przestępstwem z art. 197 § 1 k.k. wynosiła: w 2020 r. - 451, w 2021 r. - 478, w 2022 r. - 458, w 2023 r. - 440, w 2024 r. - 473, zaś w 2025 r. - 326. Liczba osób pokrzywdzonych przestępstwem z art. 148 § 1 k.k. wynosiła: w 2020 r. - 385, w 2021 r. - 557, w 2022 r. - 522, w 2023 r. - 588, w 2024 r. - 497, zaś w 2025 r. - 497.

Powyższe dane pokazują, że świadczenie określone w ustawie o państwowej kompensacie przysługującej ofiarom niektórych czynów zabronionych nie zaspokajają potrzeb osób, których domknęły skutki najcięższych przestępstw. Stąd wystąpiła konieczność zapewnienia dodatkowego wsparcia dla wskazanych grup osób.

Założeniem tego świadczenia jest zapewnienie osobom uprawnionym środków finansowych, które mają danej osobie zrekompensować pogorszenie jej sytuacji życiowej sprzed popełnienia przestępstwa lub ograniczyć negatywne konsekwencje tego zdarzenia. Istotne jest zatem, aby świadczenie to było przyznawane w jak najwcześniejszym czasie po popełnieniu przestępstwa.

Z uwagi na to, że wartość tego świadczenia jest wysoka (nawet 24.000 zł w ciągu roku), konieczne było przyjęcie takich rozwiązań, które pozwolą z jednej strony na szybkie uruchomienie pomocy, a z drugiej strony zapewnią odpowiednią ochronę środków publicznych zgromadzonych w Funduszu Sprawiedliwości. Z tego względu przyjęto, że podstawą ubiegania się o okresowe wsparcie pieniężne będzie odpis postanowienia o wszczęciu śledztwa lub dochodzenia, o którym mowa w art. 303 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego. Wydanie tego postanowienia oznacza bowiem, że właściwy organ procesowy stwierdził istnienie uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa i podjął decyzję o prowadzeniu postępowania przygotowawczego.

Rozwiązanie to pozwoli na udzielenie pomocy bez oczekiwania na zakończenie postępowania karnego, co w praktyce mogłoby nastąpić po wielu miesiącach lub nawet latach od popełnienia przestępstwa. Oczekiwanie na prawomocne zakończenie postępowania pozostawałoby w sprzeczności z celem projektowanego świadczenia, którego istotą jest zapewnienie szybkiego wsparcia osobom znajdującym się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej będącej następstwem przestępstwa.

Jednocześnie projekt przewiduje mechanizmy zabezpieczające prawidłowe wydatkowanie środków publicznych. W przypadku prawomocnego umorzenia postępowania z przyczyn określonych w art. 17 § 1 pkt 1 lub 2 Kodeksu postępowania karnego, a więc w sytuacji gdy stwierdzono, że czynu nie popełniono albo brak jest danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie jego popełnienia, wypłacone okresowe wsparcie pieniężne będzie traktowane jako świadczenie nienależne i będzie podlegało zwrotowi. Rozwiązanie to stanowi niezbędną gwarancję ochrony środków Funduszu Sprawiedliwości przed ich wykorzystaniem w sytuacjach, w których ostatecznie nie potwierdzono popełnienia przestępstwa.

Analogiczne rozwiązanie przyjęto w odniesieniu do dzieci i małżonka osoby pokrzywdzonej przestępstwem określonym w art. 148 k.k. Pomoc ta ma bowiem służyć wsparciu osób najbliższych ofiary zabójstwa, a nie osób, które mogły uczestniczyć w popełnieniu tego przestępstwa. Z tego względu przewidziano, że wsparcie nie będzie przysługiwało osobie, wobec której wydano postanowienie o przedstawieniu zarzutów w związku z popełnionym przestępstwem. Jeżeli zaś okoliczność ta ujawni się już po przyznaniu świadczenia, wypłacone środki będą podlegały zwrotowi jako świadczenie nienależne.

Projekt zakłada również, że okresowe wsparcie pieniężne będzie przysługiwało maksymalnie przez okres 12 miesięcy od dnia jego przyznania. Przyjęty okres pozwoli na zapewnienie pomocy w czasie, w którym skutki przestępstwa są dla osoby uprawnionej najbardziej odczuwalne, przy jednoczesnym zachowaniu interwencyjnego charakteru świadczenia. Jednocześnie wskazano, że okres ten jest liczony odrębnie dla każdej osoby uprawnionej. Rozwiązanie to ma szczególne znaczenie w przypadku dzieci osoby pokrzywdzonej przestępstwem określonym w art. 148 k.k., gdyż pozwala uwzględnić indywidualny charakter uprawnienia przysługującego każdej z tych osób.

Projektowany § 36b wprowadza natomiast ograniczenie czasowe dotyczące możliwości uzyskania określonych form pomocy ze środków Funduszu Sprawiedliwości. Zgodnie z proponowanym rozwiązaniem pomoc wskazana w tym przepisie, w tym nowo wprowadzane okresowe wsparcie pieniężne, będzie mogła zostać udzielona nie później niż do końca 24 miesiąca od dnia popełnienia przestępstwa.

Wprowadzenie takiego ograniczenia jest uzasadnione charakterem pomocy świadczonej przez Fundusz Sprawiedliwości. Podstawowym celem Funduszu jest udzielanie wsparcia osobom pokrzywdzonym przestępstwem oraz osobom im najbliższym w okresie bezpośrednio następującym po zdarzeniu, kiedy skutki przestępstwa są najbardziej odczuwalne i wymagają podjęcia szybkich działań pomocowych. Wraz z upływem czasu związek pomiędzy potrzebą uzyskania pomocy a samym zdarzeniem przestępnym ulega stopniowemu osłabieniu.

Przyjęcie 24-miesięcznego terminu należy uznać za rozwiązanie proporcjonalne. Termin ten jest wystarczająco długi, aby osoby pokrzywdzone mogły uzyskać informacje o dostępnych formach wsparcia i zgłosić się po pomoc, a jednocześnie pozwala zachować interwencyjny charakter świadczeń finansowanych ze środków Funduszu Sprawiedliwości. Rozwiązanie to będzie również sprzyjało efektywnemu planowaniu wydatków Funduszu oraz zapewni większą

przewidywalność wykorzystania środków publicznych przeznaczonych na pomoc osobom pokrzywdzonym przestępstwem.

Projekt wprowadza także rozszerzenie roli osób pierwszego kontaktu, które będą pełniły funkcję asystenta osoby pokrzywdzonej przestępstwem, świadka oraz osób im najbliższych. Osoby takie udzielać będą kompleksowego wsparcia osobom uprawnionym w zakresie organizacji niezbędnej pomocy (§ 37a zmienianego rozporządzenia).

Zmiana w pkt 1 w ust. 1 § 39 zmienianego rozporządzenia polega na zapewnieniu możliwości finansowania udzielania schronienia w ośrodku dla bezdomnych. Dotychczasowe brzmienie tego przepisu sugeruje, że podmioty uprawnione do udzielania pomocy postpenitencjarnej (w tym organizacje pozarządowe) miałyby udzielać takiego schronienia. Taka interpretacja byłaby nieprawidłowa, gdyż wspomniane ośrodki są prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego.

W dodawanych do zmienianego rozporządzenia § 39a–39c została uregulowana kwestia dodatkowej formy wsparcia dla osób pozbawionym wolności, zwalnianych z zakładów karnych i aresztów śledczych w postaci pokrywania kosztów odbycia stażu (zawodowego).

Jednym z najistotniejszych wyzwań, z jakimi mierzą się osoby opuszczające jednostki penitencjarne, jest skuteczny powrót na rynek pracy. Brak doświadczenia zawodowego, długotrwała przerwa w zatrudnieniu, niedostosowanie posiadanych kwalifikacji do aktualnych potrzeb rynku pracy oraz obawy pracodawców związane z zatrudnianiem osób uprzednio pozbawionych wolności stanowią istotne bariery utrudniające ich readaptację społeczną i zawodową. Trudności w uzyskaniu legalnego zatrudnienia zwiększają ryzyko wykluczenia społecznego oraz powrotu do przestępczości.

Wprowadzenie możliwości finansowania staży zawodowych ze środków Funduszu stanowi odpowiedź na wskazane problemy. Staż umożliwi osobom zwolnionym z zakładów karnych i aresztów śledczych zdobycie praktycznych umiejętności zawodowych, aktualizację posiadanych kwalifikacji oraz nabycie doświadczenia zawodowego oczekiwanego przez pracodawców. Pozwoli również na nawiązanie bezpośredniego kontaktu z potencjalnymi pracodawcami oraz zwiększy szanse na podjęcie zatrudnienia po zakończeniu stażu.

Projektowane rozwiązanie ma charakter aktywizacyjny i wpisuje się w cele pomocy postpenitencjarnej polegające na wspieraniu społecznej i zawodowej readaptacji osób opuszczających jednostki penitencjarne. Zatrudnienie stanowi jeden z najważniejszych

czynników ograniczających zjawisko powrotności do przestępstwa, przyczyniając się do stabilizacji sytuacji życiowej byłych skazanych oraz wzmacniania ich samodzielności ekonomicznej.

Przewidziane w projekcie stypendium stażowe ma charakter wsparcia motywacyjnego i zabezpiecza podstawowe potrzeby uczestników stażu w okresie zdobywania doświadczenia zawodowego. Jednocześnie wyłączono możliwość finansowania wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, co pozwala zachować aktywizacyjny charakter instrumentu oraz zapewnia racjonalne i efektywne wykorzystanie środków Funduszu.

Przyjęte rozwiązania w zakresie organizacji stażu opierają się na obowiązujących regulacjach dotyczących staży przewidzianych w ustawie o rynku pracy i służbach zatrudnienia. Odpowiednie zastosowanie wybranych przepisów tej ustawy zapewni przejrzystość zasad organizowania i realizacji staży, właściwą ochronę uczestników oraz ograniczy konieczność tworzenia odrębnych, szczegółowych regulacji.

Projektowana zmiana przyczyni się do zwiększenia skuteczności oddziaływań postpenitencjarnych finansowanych ze środków Funduszu Sprawiedliwości poprzez wprowadzenie instrumentu aktywnej integracji zawodowej, który uzupełni istniejące formy wsparcia i stworzy osobom zwalnianym z zakładów karnych i aresztów śledczych realną możliwość przygotowania do podjęcia trwałego zatrudnienia i samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Doprecyzowana została także kwestia udzielania pomocy osobom, które nie są objęte okresem przygotowania do życia po zwolnieniu z zakładu karnego. Z uwagi na zgłaszane wątpliwości w zakresie wykładni ust. 4 w § 41 zmienianego rozporządzenia, doprecyzowano, że w przepisie tym chodzi o osoby, które są pozbawione wolności. Przepis ten zawiera ograniczenie przedmiotowe w zakresie udzielanej pomocy, który powinno mieć zastosowanie właśnie do osób, które przebywają w zakładach penitencjarnych, a nie są objęte okresem, o którym mowa w art. 164 ustawy. Pozostałe osoby uprawnione do otrzymania pomocy postpenitencjarnej, co do zasady takiego ograniczenia przedmiotowego nie mają. Wyjątkiem są jedynie osoby objęte okresem przygotowania do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, które otrzymują pomoc odpowiednią do zdiagnozowanych potrzeb związanych z przygotowaniem do readaptacji społecznej skazanego (§ 41 ust. 5 zmienianego rozporządzenia). Do pozostałych osób (osoby zwolnione z zakładów karnych i aresztów

śledczych, osoby im najbliższych, a także osoby najbliższe osobom pozbawionym wolności) zastosowanie ma jedynie ograniczenie czasowe do udzielanej pomocy.

W projekcie przewidziano regulację, zgodnie z którą podmioty, o których mowa w art. 43 § 8 pkt 3 ustawy nie będą uprawnione do udzielania pomocy w postaci udzielania świadczeń pieniężnych na cel wskazany przez organ lub podmiot udzielający pomocy (§ 41a ust. 1 zmienianego rozporządzenia). Powodem jego wprowadzenia jest pozostawienie możliwości udzielania świadczenia pieniężnego przez zawodowych kuratorów sądowych oraz Służbę Więzienną, które – jako jednostki sektora finansów publicznych – realizują zadania z zakresu udzielania pomocy postpenitencjarnej z mocy ustawy. Podlegają zatem odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

W celu braku powielania zadań przez podmioty uprawnione do udzielenia pomocy wprowadzono także regulację, zgodnie z którą zakres pomocy udzielanej przez podmioty, o których mowa w art. 43 § 8 pkt 3 ustawy, może zostać określony w ogłoszeniu konkursowym (§ 41a ust. 3 zmienianego rozporządzenia). Rozwiązanie to zwiększy celowość wydatkowania środków. Ogłoszenie o konkursie ofert będzie mogło zawierać realizację jedynie tych zadań, które nie będą realizowane przez Służbę Więzienną lub zawodowych kuratorów sądowych w wystarczającym zakresie. Z kolei pomoc określone w § 39a ust. 1 będzie udzielana jedynie przez podmioty, o których mowa w art. 43 § 8 pkt 3 ustawy. Rozwiązanie to wynika z ograniczonych zasobów zawodowych kuratorów sądowych, z kolei służba więzienna nie udziela pomocy osobom, które opuściły już jednostki penitencjarne. Uzasadnione jest zatem wykorzystanie potencjału, zasobów oraz bogatego doświadczenia podmiotów określonych w art. 43 § 8 pkt 3 ustawy.

Wprowadzenie § 42a w zmienianym rozporządzeniu ma na celu wsparcie i rozwój istniejącego, a stworzonego przez Ministerstwo Sprawiedliwości i nadzorowane przez niego instytucje systemu przeciwdziałania przestępczości wśród nieletnich poprzez właściwe zabezpieczenie potrzeb ośrodków kuratorskich, których rolą jest, zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich, prowadzenie działalności wychowawczej, resocjalizacyjnej, terapeutycznej, profilaktycznej i kontrolnej, zmierzającej do zmiany postaw nieletnich w kierunku społecznie pożądanym, zapewniającym prawidłowy rozwój ich osobowości.

Ponadto zmiana ma na celu objęcie wsparciem grup podwyższonego ryzyka demoralizacji, tj. młodych dorosłych (osoby tuż po ukończeniu 18 roku życia), w stosunku do

których Państwo polskie nie podejmuje w tej chwili działań profilaktycznych, które miałyby na celu zapobieżenie szerzeniu się wśród nich przestępczości, tj. osoby opuszczające zakłady poprawcze, okręgowe ośrodki wychowawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze. Przewiduje się także finansowanie z Funduszu działań edukacyjnych w przedmiotowym zakresie.

Przedmiotowe działanie jest w pełni zgodne z jednym z trzech celów powołania Funduszu (art. 43 § 2 ustawy), tj. przeciwdziałaniem przestępczości. Zmiana ta wychodzi też naprzeciw wskazaniom Najwyższej Izby Kontroli, która postulowała jasne i precyzyjne określenie działań finansowanych przez Fundusz w zakresie przeciwdziałania przestępczości. Proponowana zmiana przyczyni się do zwiększenia skuteczności polityki Państwa w zakresie stosowania środków wychowawczych wobec nieletnich, co rzeczywiście wpłynie na zmianę ich zachowań i zapobiegnie ich demoralizacji. Zmiana da również młodym dorosłym (tuż po osiągnięciu pełnoletności), zagrożonym zejściem na drogę przestępczości szansę na normalny start w dorosłe życie.

Zmiana treści § 47 ust. 3 pkt 1 wynika z konieczności dostosowania treści tego przepisu do art. 43 § 8 pkt 1 i 2a, które przewidują, że pomoc jest udzielana także osobom najbliższym dla osób pokrzywdzonych przestępstwem oraz świadków. Z kolei dodanie do § 47 zmienianego rozporządzenia ust. 4 ma na celu ustalenie wpływu przygotowywanych programów, o których mowa w § 2 na dokumenty planujące wydatkowanie środków (plany finansowe). Zgodnie z tą regulacją programy te, w tym wskazana w nich wysokość środków przeznaczonych na realizację zadań oraz środków na ich kontynuację, będą uwzględniane w przygotowywanym planie finansowym.

Kolejna zmiana (§ 45 i 49a zmienianego rozporządzenia) dotyczy uporządkowania przepływu środków finansowych pomiędzy Ministerstwem Sprawiedliwości a jednostkami organizacyjnymi sądów powszechnych oraz jednostkami budżetowymi posiadającymi na zaopatrzeniu sądy wojskowe. Wprowadzone zmiany mają oddzielić przychody od wydatków. Ma to na celu zwiększenie transparentności w zakresie przepływów środków w poszczególnych jednostkach, z uwzględnieniem środków pobranych oraz wydatkowanych przez daną jednostkę.

Kolejna zmiana dotyczy wprowadzenia regulacji dotyczące ekspertów uczestniczących w ocenie ofert i wniosków składanych w ramach otwartych konkursów ofert oraz naborów wniosków. Podobne rozwiązanie zostało przewidziane w rozdziale 17 ustawy z dnia

28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021 – 2027 (Dz. U. z 2025 r. poz. 1733, późn. zm.).

Potrzeba wprowadzenia tych regulacji wynika z konieczności zapewnienia wysokiej jakości, rzetelności oraz obiektywizmu procesu oceny przedsięwzięć ubiegających się o dofinansowanie. Zakres zadań realizowanych w ramach Funduszu Sprawiedliwości obejmuje zróżnicowane i często specjalistyczne obszary, wymagające wiedzy eksperckiej z zakresu m.in. pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem, przeciwdziałania przyczynom przestępczości, psychologii, prawa, pedagogiki, bezpieczeństwa czy zarządzania projektami. Włączenie ekspertów posiadających odpowiednie kwalifikacje, doświadczenie lub uprawnienia pozwoli na bardziej merytoryczną ocenę ofert i wniosków oraz przyczyni się do wyboru przedsięwzięć zapewniających najefektywniejsze wykorzystanie środków publicznych.

Jednocześnie projekt określa jednolite zasady naboru ekspertów, warunki wpisu do wykazu ekspertów, przesłanki ich wykreślenia, a także obowiązki związane z zachowaniem bezstronności i unikaniem konfliktu interesów. Rozwiązania te służą zwiększeniu transparentności procesu wyboru ekspertów oraz zapewnieniu, że w ocenie ofert i wniosków będą uczestniczyć wyłącznie osoby dające rękojmię należytego wykonywania powierzonych im zadań.

Wprowadzenie obowiązku składania przez ekspertów oświadczeń dotyczących spełniania wymogów formalnych oraz braku okoliczności mogących rodzić konflikt interesów ma na celu wzmocnienie gwarancji bezstronności i wiarygodności procesu oceny. Projektowane regulacje przyczynią się również do ograniczenia ryzyka arbitralności decyzji oraz zwiększenia zaufania uczestników konkursów i naborów do procedur stosowanych przez Dysponenta Funduszu Sprawiedliwości.

Projekt przewiduje również, że wykaz ekspertów będzie publikowany w Biuletynie Informacji Publicznej. Rozwiązanie to realizuje zasadę przejrzystości działania organów administracji publicznej oraz zasadę jawności gospodarowania środkami publicznymi.

Publikacja wykazu ekspertów umożliwi uczestnikom konkursów i naborów, a także opinii publicznej, uzyskanie informacji o osobach, które mogą zostać zaangażowane do oceny ofert lub wniosków, oraz o dziedzinach ich specjalizacji. Pozwoli to na zwiększenie społecznej kontroli nad procesem wydatkowania środków Funduszu Sprawiedliwości i wzmocni zaufanie do bezstronności oraz profesjonalizmu oceny projektów.

Jawny wykaz ekspertów będzie również sprzyjał przejrzystości procesu ich wyłaniania, umożliwiając weryfikację, czy osoby wpisane do wykazu posiadają kwalifikacje odpowiadające dziedzinom, w których dokonują ocen. Rozwiązanie to stanowi dodatkową gwarancję, że środki Funduszu Sprawiedliwości są przyznawane w oparciu o merytoryczne i obiektywne kryteria, przy zachowaniu standardów właściwych dla gospodarowania finansami publicznymi.

Jednocześnie zakres danych ujawnianych w wykazie został ograniczony do informacji niezbędnych dla realizacji celu transparentności, tj. imienia i nazwiska eksperta, adresu poczty elektronicznej oraz wskazania dziedziny jego specjalizacji. Pozwala to na zachowanie równowagi między zasadą jawności a ochroną danych osobowych ekspertów.

Jednocześnie wprowadzenie wykazu ma na celu usprawnienie procedury oceny ofert oraz naboru wniosków bez konieczności każdorazowego przeprowadzania zamówienia publicznego.

W projekcie dokonano także ujednolicenia stosowanych pojęć, w ten sposób, że zamiast sformułowania „Funduszu Sprawiedliwości” stosuje się sformułowanie „Funduszu”, a zamiast sformułowania „Dysponenta Funduszu” stosuje się sformułowanie „Dysponenta”. Definicje tych pojęć zostały zawarte w § 1 pkt 3 i 5 zmienianego rozporządzenia.

3. Przepisy przejściowe i końcowe.

Przepis § 2 zawiera rozwiązania przejściowe związane z projektowanymi zmianami.

W projektowanym § 3 rozporządzenia wskazano, że projektowane zmiany wejdą w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia rozporządzenia, z wyjątkiem: 1) regulacji wskazanej w art. 1 pkt 29 w zakresie w jakim wprowadza § 36a i 36b, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2027 r.; 2) regulacji wskazanej w art. 1 pkt 45, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2027 r.

Nie ma możliwości zastosowania alternatywnych w stosunku do projektowanych rozwiązań środków, które umożliwiłyby osiągnięcie zamierzonego celu.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych, zatem nie podlega notyfikacji zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Przedmiot regulacji zawartej w projekcie nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej. Z tego względu projekt nie wymaga w opinii projektodawców przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt nie określa zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej.

Zawarte w projekcie regulacje nie będą miały wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, o których mowa w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2025 r. poz. 1480, z późn. zm.).

W celu spełnienia wymogów, o których mowa w § 42 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, projekt został skierowany do koordynatora OSR.

Zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404) oraz stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2026 r. poz. 936) projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt nie podlegał dokonaniu oceny OSR przez koordynatora OSR w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

Projekt nie dotyczy warunków określonych w uchwale nr 20 Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednolicenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych (M.P. poz. 205).